

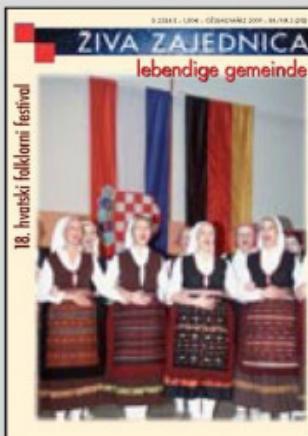
D 2384 E – 1,50E – OŽUJAK/MÄRZ 2009 – BR./NR.3 (292)

ŽIVA ZAJEDNICA

lebendige gemeinde

18. hrvatski folklorni festival

ZIVA ZAJEDNICA lebendige gemeinde

18. hrvatski folklorni festival

Naslovница:
S 18. hrvatskog folklornog
festivala u Heusenstammu;
snimio: A. Polegubić

ZIVA ZAJEDNICA lebendige gemeinde

List hrvatskih katoličkih
zajednica u Njemačkoj
Zeitschrift der kroatischen
katholischen Gemeinden
in Deutschland
www.zivazajednica.de

60435 Frankfurt am Main
An den Drei Steinen 42d
Tel.: (069) 9540480
Fax: (069) 95404824
E-Mail:

zivazajednica@kroatenseelsorge.de
delegatur@kroatenseelsorge.de

Izdavač/Herausgeber:
Hrvatski dušobrižnički ured
Kroatenseelsorge in Deutschland

Odgovara/Verantwortlich:
P. Josip Bebić

Glavni urednik/Chefredakteur:
Dr. Adolf Polegubić

Uredništvo/Redaktion:
P. Josip Bebić, Željka Čolić,
Stjepan Herceg,
Marija Lovrić-Holenda,
dr. Adolf Polegubić,
Antonia Tomljanović-Brkić,
P. Jozo Župić

Grafička priprema/Layout:
Ljubica Markovica-Baban

Tisk/Druck:
Spengler's Druckwerkstatt GmbH
64572 Büttelborn

Godišnja pretplata s poštarnom/
Jahresbezugspreis incl. Porto: e 16,-
za ostale europske zemlje: e 22,-
za prekomorske zemlje: e 35,-

Bankverbindung:
Konto Nr.129072 (BLZ 500 502 01),
bei der Frankfurter Sparkasse

Zadnja stranica:
Za nastupa folklornih skupina
u Heusenstammu;
snimio: A. Polegubić;

18. HRVATSKI FOLKLORNI FESTIVAL

HEUSTENSTAMM, 21. VELJAČE 2009.

HKM Mülheim a.d.Ruhr

HKM Maintaunus/Hochtaunus

HKZ Mittelbaden

HKZ Vaihingen a.d.Enz

HKM Duisburg

U OVOM BROJU

● INTERVJU: Petar Barišić

Važnost
povezanosti
mladih
iseljenika s
Hrvatskom

str. 6

● REGIONALNE SJEDNICE:

Uzajamni
procesi
integracije

str. 8

● PAVAO I NJEGOVA PORUKA:

Pavao u
Antiohiji

str. 12

IZ CRKVE U SVIJETU:

Papa, „lefebvreovci“, genocid, Eluana Englaro ...

Papina je odluka, dakako nenamjerno, naišla na žestoke kritike židovskih predstavnika iz cijelog svijeta, jer je Britanac Richard Williamson u jednom intervjuu zanijekao holokaust.

4

SVIJET MLADIH – JUGENDWELT:
Sreća, ljubav, intima ...

23

SOCIJALNI SAVJETNIK:
Temelji humane migracijske i integracijske politike

Koje su perspektive Njemačkog Caritasa prema integracijskoj politici?

25

DJEĆJI KUTAK

22

BEITRÄGE IN DEUTSCHER SPRACHE:

P. Josip Bebić: Die Fastenzeit eine Heil bringende Zeit

A. Tomljanović-Brkić: Fasten ist mehr

13-14

Dirljivo je bilo gledati hrvatsku mladež u Heusenstammu kako s oduševljenjem njeguju hrvatski folklor, običaje i kulturu.

Živi bili, pa vidjeli!

Stvaren je još jedan u nizu projekata Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta. Radi se o 18. hrvatskom folklornom festivalu. Nastupila je 21 folklorna skupina iz hrvatskih katoličkih misija i zajednica iz Njemačke. Dirljivo je bilo gledati tu hrvatsku mladež, sada već druge i treće generacije Hrvata u Njemačkoj, kako s oduševljenjem plesše hrvatska kola i njeguje hrvatske običaje i kulturu. Susret je to od kojeg se živi. Stoga je u ime organizatora delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Josip Bebić s pravom istaknuo: „Ponosan sam i sretan što festival svake godine okuplja tako velik broj folklornih skupina. To je dokaz da mnoge naše hrvatske katoličke misije diljem Njemačke uz svoj vrijedni pastoralni rad pronalaže i snage i volje kako bi okupljenu hrvatsku mladost naučili čuvati, njegovati i poštivati naše hrvatsko blago, našu nacionalnu tradicijsku kulturu.“ Radost i zadovoljstvo izrazio je i novi veleposlanik Republike Hrvat-

ske iz Berlina dr. Miro Kovač. No, folklor ne smije biti osnovni pravac djelovanja hrvatskoga dušobrižništva u Njemačkoj. Bilo je za očekivati kako će u tom pravcu hrvatske državne institucije činiti puno više i na neki način „osloboditi“ misije i zajednice toga djelovanja.

Na to je nedavno upozorio i voditelj HKM München fra Tomislav Dukić za susreta u Generalnom konzulatu RH u Münchenu: „U proteklim vremenima uglavnom je Crkva nosila teret očuvanja nacionalnog identiteta Hrvata u tuđini. Sada, kad su stvorene državne institucije koje vode brigu o Hrvatima izvan domovine, potrebno je da se one angažiraju u podršci očuvanja nacionalnog identiteta. U okrilju katoličkih misija djeluju folklorne i tamburaške skupine, ali nažalost ne postoji dovoljan broj učitelja, zato je potrebno da se institucije u Republici Hrvatskoj intenzivnije uključe u slanje učitelja folklora i narodnih instrumenata.“ Živi bili, pa vidjeli!

Urednik

Iz delegatovog Duhovnog poticaja

Spasovno korizmeno vrijeme

Cijenjene čitateljice i čitatelji!

Ovo (pred-)korizmeno razmišljanje započinjem tvrdnjom kako je korizma spasovno vrijeme. Prepoznatljivi, „nosivi“, pojmovi ovog razdoblja crkvene godine su: vrijeme obraćenja, vjera u Boga, molitva, post, pokora, odricanje, grijeh, savjest, ispovijed, čistoća srca, kajanje, oprštanje grijeha i uvreda, činjenje dobrih djela, pomirenje, opsluživanje riječi Božje. Potrebno je zahvatiti u dubinu smisla tih pojmove i unijeti ih u prostor vlastitog razmišljanja i djelovanja. Oni su poveznica i osmišljenje našeg: jučer, danas, sutra i onog što nas očekuje u vječnosti. Usvajajući ih kao odrednice vlastitog razmišljanja i djelovanja, postajemo spremni da Bog u nas udahne svoj duh, da nam dade novo srce. Obraćenje od zlog puta na koji vrlo lako možemo skrenuti poneseni ljudskom slabotu, prvi je iskorak zaočreta na put prema Bogu.

Molitva, post i milostinja su nenadomjestivi suputnici na tom

uskom i strmom putu koji iz besmisla prolaznosti vodi u puninu smisla vječnosti. Poklonjeno vrijeme života se tako razotkriva kao Božja spasiteljska ponuda čovjeku na suradnju u spasenju svijeta. Stoga kršćanin svaki trenutak života, svaki blagoslov i svaki križ u životu promatra u svijetu Isusovog podsjećanja: „Ispunilo se vrijeme, blizu je kraljevstvo Božje. Obratite se i vjerujte Evangeliju“, (Mt,1,15) – odnosno Radosnoj vijesti. Obraćenje je početak puta koji vodi k Nebeskom Ocu. Ono je početak preobrazbe čitavog čovjeka: promjena njegovih osjećaja, njegova načina mišljenja i djelovanja, na uvijek višoj i zahtjevnejšoj razini ostvarivanja i postizanja vlastite svetosti. Korizmeni poziv na obraćenje upućen je svima. Ne isključuje nikoga. Nek' vam, štovane čitateljice i cijenjeni čitatelji, ovo korizmeno vrijeme буде na spasenje i blagoslov u osluškivanju Božjeg glasa.

Vaš fra Josip Bebić, delegat

Papa, „lefebvreovci“, genocid, Eluana Englar...

Papina je odluka, dakako nemamjerno, naišla na žestoke kritike židovskih predstavnika iz cijelog svijeta, jer je Britanac Richard Williamson u jednome intervjuu zanijekao holokaust.

Dva su događaja od kraja siječnja bila u središtu interesa ne samo crkvene, već velikim dijelom i svjetske javnosti. Prvi se odnosi na odluku pape Benedikta XVI. kojom je ukinuo izopćenje četvorice nezakonito zaređenih biskupa iz Svećeničkog bratstva sv. Pija X., zapravo tradicionalista u crkvenim krugovima poznatima kao „lefebvreovci“. Papina je odluka, dakako nemamjerno, naišla na žestoke kritike židovskih predstavnika iz cijelog svijeta, jer je jedan od njih Britanac Richard Williamson u jednom intervjuu zanijekao holokaust. Rekao je kako stvarni broj žrtava genocida nad Židovima u Drugome svjetskom ratu ne prelazi 300 tisuća, dodajući kako plinske komore za njih – nisu niti postojale.

Nakon niza pojašnjenja iz službenih, pa i neslužbenih crkvenih krugova, a kako bi uklonio sve dvojbe oko stava Svetе Stolice o „shoahu“ (šoi) opet je intervenirao sam Papa osobno. Nakon opće audijencije u srijedu 28. siječnja Sveti Otac se vjernicima obratio s tri izjave. U prvoj je izrazio radost što je za novoga patrijarha Moskve i cijele Rusije izabran metropolit Kiril, te je na njega zazvao „svjetlo Duha Svetoga za velikodušno služenje Ruskoj pravoslavnoj Crkvi“.

Služenje jedinstvu, ne razdoru

U drugoj izjavi Benedikt XVI. vratio se na propovijed što ju je održao na početku svoga pontifikata, kada je jasno rekao kako je „izričita“ zadaća Pastira „poziv na jedinstvo, te je komentirajući evandeoske riječi što se odnose na čudesni ulov riba izjavio: „Premda je riba bilo tako puno, mreža se nije potrgala“. Nakon tih riječi Papa je dodaо: „Ajme, ljubljeni Gospodine – ona – mreža – sada se potrgala, htjeli bismo reći rastuženi. Ali ne – ne moramo biti žalosni! Radujmo se zbog obećanja koje ne razočarava i učinimo sve što je moguće da bismo pošli putem prema jedinstvu koje si ti obećao... Ne dopusti, Gospodine, da se tvoja mreža potrga i pomozi nam da budemo služitelji jedinstva.“

„Upravo kako bi ispunio tom služenju jedinstvu, koje na specifičan način označava moju službu Petrovoga nasljednika, odlučio sam prije više dana opozvati ekskomunikaciju u koju su upala četvorica biskupa što ih je 1988. godine zaredio mons. Lefebvre bez papinskog mandata. Taj sam čin očinskoga milosrda poduzeo jer su mi ti velikodostojnici opetovanu očitovali svoju živu patnju zbog prilika u kojima su se našli. Priželjkujem da na ovu moju gestu uslijedi brižno zauzimanje s njihove strane da poduzmu daljnje potrebne korake da bi se ostvarilo potpuno jedinstvo s Crkvom, svjedočeći tako istinsku vjernost i istinsko priznanje učiteljstvu i vlasti Pape i Drugoga vatikanskoga koncila.

Auschwitz – izraz slijepе mržnje

U svojoj trećoj izjavi Benedikt XVI. govorio je o sjećanju na „shoah“, na genocid nad Židovima u Drugome svjetskom ratu. „U misli mi se vraćaju slike što sam ih vidio kada sam više puta posjećivao Auschwitz, jedan od logora u kojima je izvršen grozni pokolj milijuna Židova, nevinih žrtava slijepе rasne i vjerske mržnje. Dok s ljubavlju ponavljam izraz moje pune i neprijeponre solidarnosti s našom braćom primateljima Prvoga saveza, priželjkujem da spomen na 'shoah' čovječanstvo dovede do promišljanja o nepredvidivoj moći zla kada zahvati čovječe srce. 'Shoah' neka svima bude opomena protiv zaborava, protiv nijekanja ili umanjuvanja, jer nasilje počinjeno protiv samo jednoga ljudskog bića nasilje je protiv svih. Nijedan čovjek nije otok, napisao je poznati pjesnik. 'Shoah' neka osobito pouči kako stare tako i nove naraštaje da samo težak put slušanja i dijaloga, ljubavi i oproštenja dovodi narode, kulture i religije svijeta do priželjkivanoga cilja bratstva i mira u istini. Neka nasilje nikada više ne ponizi čovjekovo dostojanstvo“, zaključio je Papa, a vatikanske stavove o „potpunoj neprihvatljivosti“ Williamsonovih riječi početkom veljače pojašnjenjima je više puta potvrdio i Tiskovni ured Svetе Stolice.

Zar je njega uskraćivanje hrane i vode?

Drugi događaj koji je bio u središtu pozornosti osobito talijanske javnosti bio je „nijemi krik“ Eluane Englar, koja je preminula u ponedjeljak 9. veljače, tri dana nakon što su joj liječnici prestali davati hranu i vodu. Imala je samo 37 godina, a 17 je provela u stanju budne kome. Bi li ta mlađa žena, da ju je netko pitao da je mogla govoriti, izabrala smrt ili bi ipak željela - život? Na taj upit odgovor nećemo saznati, jer je u udinskoj bolnici čije ime „La Quiet“ (mir, pokoj) zvuči više nego ironično, obustavljeno hranjenje i hidratacija. Na kraju, šezdeset milijuna Talijana „ne zna što bi“ s tom smrću, a javnost se podijelila u cijelome svijetu. I dok će jednima ta preminula mlađa žena – ubuduće – biti tek „slučaj Englar“ na kojemu će temeljiti svoje sudske zahtjeve za primjenu zakona o eutanaziji, drugima, osobito vjernicima ona je dokaz da ova civilizacija ide svome krajtu. Ono što su mogli to su i činili, ne bi li spasili njezin život: molili i prosvjedovali. U pravome metežu velikih riječi, rijetki su oni mediji koji su prenijeli tekst pisma što ga je ocu Eluane Englar poslao Bob Schindler, otac Amerikanke Terri Schiavo koja je na zahtjev svoga muža i skrbnika – umrla od gladi i žedi krajem ožujka 2005. godine, nakon 13 dana agoniјe. Otac pokojne Terri Schiavo opisao je smrt svoje kćeri kao „okrutno i barbarsko“. Za zagovornike eutanasije usmrtiti nekoga gladu i žedu ne uzrokuje bol, ako je osoba pretrpjela oštećenja na mozgu, kao što je to bio slučaj s Eluanom Englar i Terri Schiavo. „Bio sam svjedok te vrste smaknuća i mogu reći da je to laž. Jamačno, to je najbolnija smrt što je ljudsko biće može doživjeti. To je razlog zašto se uvijek događa u najstrožoj izoliranosti, bez svjedoka i kamera“, piše ogorčeni Bob Schindler, dodajući da mu je kćer nakon izglađnjivanja i prepuštanja žedi izgledala „poput zatvorenika kakvi se vide na dokumentarcima o nacističkim logorima za istrebljenje“.

M. K.

Skup za povijesnu istinu

Važno je da se s jedne strane pomogne novim naraštajima da doznađu pravu povijesnu istinu, a s druge da njeguju spomen na one koji su bili spremni na mučenje za vjeru.

Poslanje Crkve u Srednjoj i Istočnoj Europi dvadeset godina nakon sloma komunističkog sustava (1989.–2009.) bila je tema susreta kardinala i predsjednika biskupske konferencije 13 zemalja Srednje i Istočne Europe koja je održana u Zagrebu u utorak 10. veljače na spomen-dan blaženog kardinala Alojzija Stepinca, biskupa mučenika komunističkog režima. Susretu su nazočili kardinali iz Budimpešte, Vilniusa, Krakova, Zagreba te kao predstavnik Zapadne Europe kardinal iz Venecije. Susret, treći takve vrste, nakon Budimpešte 2004. i Praga 2007., organizirali su Zagrebačka nadbiskupija i Hrvatska biskupska konferencija, na poziv kardinala Josipa Bozanića, zagrebačkog nadbiskupa i metropolita i potpredsjednika Vijeća europskih biskupske konferencije. Sudionici su razmijenili brojna svjedočanstva o iskustvima svojih crkvenih zajednica u svojim zemljama u komunističkom dobu. „Psihološki teret baštinjen iz prethodnog doba još uvijek prati ta društva, a posljedica toga je krajnja polarizacija u društvu i ozračje nepovjerenja i mržnje u različitim sredinama. Zbog toga je istaknuto da je važno da se s jedne strane pomogne novim naraštajima da doznađu pravu povijesnu istinu, a s druge da njeguju spomen na one koji su bili spremni na mučenje za vjeru. Komunizam – jasno su istaknuli sudionici skupa – ostavio je za sobom duboke rane u životu osobâ i društava u cijelini, pa se traži pomoć i osjeća se da su za ozdravljenje tih ljudskih rana potreben Bog i Crkva, istaknuto je na susretu kardinala i predsjednika biskupske konferencije 13 zemalja Srednje i Istočne Europe u Zagrebu.

Uz trodnevnu intenzivnu duhovnu pripravu na kojoj su misna slavlja u zagrebačkoj katedrali vodili pomoćni zagrebački biskupi, središnje misno slavlje na Stepinčevu predslavio je kardinal Josip Bozanić.

Na spomendan bl. Alojzija Stepinca, 10. veljače, Zagrebačka nadbiskupija i Glas Koncila organizirali su u dvorani „Vijenac“ Nadbiskupijskog pastoralnog instituta predstav-

grobu. Partizani su 7. veljače 1945. upali u franjevački samostan na Širokom Brijegu u kojem su našli dvanaestoricu franjevaca, sve ih pobili i potom zapalili. Prije tri godine pokrenuta je kauza „Fra Leo Petrović i 65 subraće“. Sveukupno su iz širokobriješke samostanske zajednice partizani pogubili 30 franjevaca.

Župa blaženog Alojzija Stepinca u Koprivnici priredila je duhovno-glazbeni program „Deset Stepinčevih dana“ u prigodi proslave blagdana svog župnog zaštitnika. Program je obuhvaćao i četverodnevni festival duhovne pjesme „Stepinčeve note“.

Susret katoličke mladeži u Livnu

Drugi Susret hrvatske katoličke mladeži (SHKM) u BiH pod gesmom „Korake nam upravljaј putovima mira i dobra“ održat će se 9. i 10. svibnja u Livnu.

Središnje euharistijsko slavlje na blagdan sv. Vlaha, zaštitnika Dubrovnika i Dubrovačke biskupije predvodio je glavni tajnik Sinode biskupa u Rimu nadbiskup Nikola Eterović. U koncelebraciji su uz predvoditelja slavlja i uz biskupa domaćina Želimira Puljića sudjelovali nadbiskup i metropolit splitsko-makarski Marin Bařišić, hvarsко-bračko-viški biskup Slobodan Štambuk, šibenski biskup Ante Ivas, vojni biskup Juraj Jezerinac i vrhbosanski pomoćni biskup Pero Sudar te sedamdesetak svećenika i redovnika.

Redovnice i redovnici na Svjećnicu 2. veljače sudjelovali su na proslavi Dana posvećenog života.

Na poziv srijemskoga biskupa Đure Gašparovića u Biskupskom ordinarijatu u Petrovaradinu održan je pastoralni radni sastanak svećenika Srijemske biskupije. Između ostalog, raspravljalo se o pastoralnom radu u župama, o Konvenciji između Đakovacko-osječke nadbiskupije i Srijemske biskupije, te unutrašnjem ustrojstvu ponovno uspostavljene drevne Srijemske biskupije i službi svećenika pri novoosnovanom Biskupijskom pastoralnom centru.

A.O.

Kardinal Stepinac – svjedok istine

Blagdan bl. Alojzija Stepinca proslavljen je diljem domovine na dan njegove mučeničke smrti u utorak 10. veljače. Velik broj hodočasnika iz različitih krajeva Hrvatske, a osobito iz župa koje nose ime kardinala mučenika bl. Alojzija Stepinca, okupilo se u blaženikovu rodnom mjestu u Krašiću.

Generalni ministar franjevaca trećoredaca dr. fra Michael Higgins od 6. siječnja do 9. veljače boravio je u Hrvatskoj u kanonskoj vizitaciji triju regija Hrvatske provincije franjevaca trećoredaca glagoljaša sv. Jeronima. U Hrvatskoj djeluje 65 svećenika trećoredaca u 15 samostana i opslužuju 11 župa.

Na 64. obljetnicu smrti dvanaestorice hercegovačkih franjevaca širokobriješka franjevačka mladež organizala je molitveni skup na njihovu

RAZGOVOR S NAČELNIKOM SAMOSTALNE SLUŽBE ZA HRVATE U INOZEMSTVU I KULTURU MVPEI-a, PETROM BARIŠIĆEM

Posebna važnost povezanosti mladih iseljenika s Hrvatskom

Načelnik samostalne službe za Hrvate u inozemstvu i kulturu Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija Republike Hrvatske Petar Barišić rođen je 1961. godine. Školovao se u Zagrebu, a po završetku studija dvije je godine proveo u iseljeništvu tako da poznaje iseljeničku problematiku. Nakon prvih demokratskih izbora i osamostaljenja Republike Hrvatske kao povratnik zaposlio se u Ministarstvu unutarnjih poslova i sve ove godine proveo je na radu u državnoj upravi, a zadnje dvije godine radi u Ministarstvu vanjskih poslova i europskih integracija RH.

Novoustrojena služba je slijednica bivše Uprave za hrvatske manjine, iseljeništvo i useljeništvo

Živa zajednica: Kada i s kojim je ciljem usnovljena Samostalna služba za Hrvate u inozemstvu i kulturu?

Petar Barišić: Samostalna služba za Hrvate u inozemstvu i kulturu u Ministarstvu vanjskih poslova i europskih integracija (MVPEI) ustanovljena je po zadnjem reastrostu MVPEI-a 2008. godine, a slijednica je bivše Uprave za hrvatske manjine, iseljeništvo i useljeništvo pa samim time ima i iste ciljeve.

Žz: Služba je podijeljena u tri dijela. Recite nešto o tome?

Petar Barišić: Samostalna služba za Hrvate u inozemstvu i kulturu sastoji se od tri Odjela i to:

- Odjel za hrvatske manjine u inozemstvu;
  - Odjel za Hrvate u inozemstvu (Odsjek za Hrvate u inozemstvu, Odsjek za doseljene Hrvate i Odsjek za pripremu i provedbu natječaja);
  - Odjel za kulturu.
- Treba napomenuti da se u djelokrugu rada ove Službe nastavlja kon-

tinuitet poslova bivše Uprave s time da joj je pridružen bivši Samostalni odjel za kulturu, što smatram njenim glavnim poboljšanjem s obzirom da su mnoge aktivnosti hrvatskog iseljeništva protkane kulturnim zbivanjima i aktivnostima.

Briga i uvažavanje statusa hrvatskih autohtonih manjina

Žz: U kojem će se pravcu ponajviše odvijati djelovanje Službe?

Petar Barišić: Djelovanje Službe usmjereno je na brigu i uvažavanje sta-

njina u europskim državama u kojima žive, sudjeluje u iniciranju, izradi i primjeni dvostranih ugovora o zaštiti njihovih prava, bavi se problematikom Hrvata u inozemstvu te prati njihov položaj, održava stalnu suradnju s predstavnicima Hrvata u inozemstvu, skrbi o očuvanju nacionalnog identiteta posebice na kulturnom, jezičnom i obrazovnom planu, potiče povratak u RH u davanju potrebnih informacija i njihovoj prilagodbi životu u domovini, priprema i provodi natjecaje za stipendiranje učenika i studenta kao i učenja hrvatskog jezika s posebnim naglaskom na promicanje hrvatske kulture u najširem smislu s ciljem predstavljanja nacionalnog kulturnog identiteta RH u iseljeništvu kao i predstavljanje i povezivanje iseljene s domovinskom Hrvatskom.

Žz: Kako to da je Služba tek sada ustanovljena. Zašto nije došlo ranije do njezina osnivanja?

Petar Barišić: Već sam naveo da je Služba slijednica Uprave za hrvatske manjine, iseljeništvo i useljeništvo koja je novim ustrojem MVPEI-a preimenovana u Samostalnu službu za Hrvate u inozemstvu i kulturu uz pridruženje Odjela za kulturu.

Hrvatske katoličke misije i pastoralno osobljem u Njemačkoj i svjetu, uz očuvanje vjere, imali su i još uvijek imaju važno značenje u očuvanju i poticanju hrvatskog nacionalnog bića i njegovanju hrvatske kulturne baštine.

tusa hrvatskih autohtonih manjina u europskim državama i ostvarivanju njihovih manjinskih prava, Služba prati provedbu i poštivanje prihvaćenih europskih standarda zaštite ma-

Promicanje hrvatske kulturne baštine

Žz: U kojem će pravcu djelovati Odjel za kulturu?

Petar Barišić: Odjel za kulturu će djelovati u pravcu promicanja hrvatske kulturne baštine kroz diplomatsko-konzularnu mrežu u zemljama primateljica, organizacijom likovnih, fotografskih, glazbenih, filmskih, plesnih, gastronomskih, i slično etno sadržaja, a kao posebno treba napomenuti naše nastojanje na organizaciji kulturnih događanja u RH na kojima će se predstavljati kulturno stvaralaštvo iseljenih Hrvata i njihovih dostignuća u kulturi kako bi ih pokazali i približiti domovini.

Žz: Koja su moguća područja suradnje Službe i hrvatskih katoličkih misija u Njemačkoj i u svijetu?

Petar Barišić: U MVPEI-u djeluje Samostalna služba za Hrvate u inozemstvu i kulturu, koja preko diplomatsko-konzularnih predstavništava RH suraduje s hrvatskim katoličkim misijama u Njemačkoj i svijetu. Ta suradnja odvija se na kulturnom, obra-

jeluju u raspravi i daju svoja mišljenja kako i na koji način zajednički riješiti postojeća pitanja. Sastanci su dobar način jačanja obostrane suradnje u očuvanju hrvatskog identiteta gdje su hrvatske katoličke misije odigrale vrlo značajnu ulogu.

Suradnja s hrvatskim katoličkim misijama

Žz: Zamjetno je kako Hrvatske katoličke misije u svijetu djeluju i šire nego što je njihova prvotna uloga, primjerice na očuvanju folklorne, jezične i kulturne baštine. Što mislite o tome?

Petar Barišić: Hrvatske katoličke misije i pastoralno osoblje u Njemačkoj i svijetu, uz očuvanje vjere, imali su i još uvijek imaju važno značenje u očuvanju i poticanju hrvatskog nacionalnog bića i njegovanju hrvatske kulturne baštine. Kako Crkva, tako i sva diplomatsko-konzularna predstavništva u SR Njemačkoj nastoje ukazati našim ljudima na potrebu izmjene bivšeg jugo-koda na

Kako Crkva, tako i sva hrvatska diplomatsko-konzularna predstavništva u SR Njemačkoj nastoje ukazati našim ljudima na potrebu izmjene bivšeg jugo-koda na hrvatski kod, kako bi se točno utvrdio broj Hrvata u SR Njemačkoj, jer on nije primjerен stvarnom broju.

Hrvatske katoličke misije mogu pomoći u informiranju mladih da Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija dodjeljuje stipendije pripadnicima hrvatskog naroda izvan Republike Hrvatske koji pohađaju srednje škole ili fakultete na području RH, te preuzima obavezu plaćanja školarine za učenje hrvatskog jezika. Informiranje mladih o mogućnostima stipendirana i učenja hrvatskog jezika povećalo bi mogućnosti komunikacije i povezanosti mladih hrvatskih iseljenika s Republikom Hrvatskom.

zovnom, znanstvenom, športskom i humanitarnom planu. Svake godine predstavnici diplomatsko-konzularnih predstavništava i Hrvatski dušobrižnički ured u Njemačkoj sa sjedištem u Frankfurtu, organiziraju sastanke sa svećenicima koji služuju u misijama i zajednicama diljem Njemačke. Na sastancima se raspravljaju razna pitanja koja se odnose i na naše iseljenike pa predstavnici diplomatsko-konzularnih predstavništava osobno sud-

ruju RH, te preuzima obavezu plaćanja školarine za učenje hrvatskog jezika. Informiranje mladih o mogućnostima stipendirana i učenja hrvatskog jezika povećalo bi mogućnosti komunikacije i povezanosti mladih hrvatskih iseljenika s Republikom Hrvatskom.

Žz: I za kraj, na koji način se mogu uputiti mogući upiti i sugestije odgovornima u Službi?

Petar Barišić: Na web stranici MVPEI-a pod linkom „Informacije za Hrvate izvan domovine“ nalaze se detaljne informacije o radu i djelovanju Službe, osobni upiti mogu se dostaviti putem elektroničke pošte

(www.hrvati.inozemstvo@mvpei.hr), faxom (00385 1 48 96 337), telefonom (00385 1 48 96 310) i pismenim putem na adresu: Republika

Hrvatska, Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija, Samostalna služba za Hrvate u inozemstvu i kulturu, Trg Nikole Šubića Zrinskog 7-8, 10000 Zagreb.

Razgovara: Adolf Polegubić

OBAVIJEŠTI

- Međunarodna ljetna škola hrvatskoga jezika i kulture**
održat će se od 9. do 23. kolovoza u organizaciji Odjela za kroatiku i slavistiku Sveučilišta u Zadru. Daljnje obavijesti na: tkranjec@unizd.hr; tel. 00385 23 200504.

- Hodočašće Hrvata u Schönstatt kraj Vellendaru na Rajni**

održat će se u subotu 6. lipnja, a hodočašće Hrvata u Šenštatski centar Liebfrauenhöhe, Ergenzingen u blizini Rottenburga, a održat će se subotu 27. lipnja. Daljnje obavijesti na tel. (0261) 6506117.

- Muka Isusova u Sindelfingenu**

U nedjelju 22. ožujka u 13 sati u crkvi Presvetoga Trojstva u Sindelfingenu izvest će se glazbeni igrokaz (musical) o Isusovoj ljudskoj patnji i njezinim plodovima. Sudjeluje oko 70 glumaca, svirača, pjevača i plesača iz Švicarske pod vodstvom fra Šimuna Šite Čorića. Nakon musicala misno slavlje predvodit će o. Čorić.

REGIONALNE SJEDNICE S DELEGATOM

Uzajamni i slojeviti procesi integracije

Predavanje o integraciji pod vidom uzajamnih i slojevitih procesa održao je referent Stjepan Herceg iz središnjice Njemačkog Caritasa iz Freiburga.

Sa sjednice u Mülheim a.d. Ruhr

Kao i prethodnih godina, regionalne sjednice pastoralnih i socijalnih djelatnika iz Njemačke na čelu s delegatom za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Josipom Bebićem održane su 9. veljače u HKM Mülheim a. d. Ruhr za regiju Sjeverna Rajna i Vestfalija, 10. veljače u HKM Hannover za Sjevernu regiju, 11. veljače Bruchsal u HKM Srednji Baden za regije Baden-Württemberg I, Baden-Württemberg II i Rajnsko-majnsku regiju, te za Bavarsku regiju 16. veljače u hotelu „Poinger Hof“ u Poingu kod Münchena, vlasnika Ivo Sadrića.

Na sjednicama se okupilo više od sto sudionika, a na sjednicama u Hannoveru i Poingu sudjelovao je i ravnatelj dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu vlč. Ante Kutleša koji je okupljene upoznauo sa stanjem hrvatske inozemne pasteve.

Na početku su pozdravnu riječ uputili predstavnici regija i voditelji misija na čijim su se područjima održavale sjednice. Predavanje o temi „Integracija – uzajamni i slojeviti procesi“ održao je referent Stjepan Herceg iz središnjice Njemačkog Caritasa iz Freiburga koji djeluje u odjelu za socijalnu i zdravstvena pitanja u referatu za migraciju i integraciju. „Neovisno o tome kako ćemo to pitanje nazvati, činjenica je međutim da je useljavanje u Njemačku minulih 60 godina s različitim intenzitetom neprekidno trajalo. Različiti su bili razlozi koji su ljudi pokrenuli u migraciju: jednom je to bilo siromaštvo, drugi put bijeg i protjerivanje ili jednostavno traženje boljih životnih uvjeta na nekom drugom prostoru. Europska povijest 19. i 20. stoljeća je prožeta izbjeglištvom, protjerivanjem i iseljavanjem milijuna ljudi unutar sa-

Slijeva nadesno:
referent Stjepan
Herceg, delegat
fra Josip Bebić
i ravnatelj
vlč. Ante Kutleša

me Europe kao i izvan njenih granica“, kazao je referent Herceg. Govoreći o doseljavanju ljudi s područja bivše države, kazao je: „Još za vrijeme Drugoga svjetskog rata, a posebno neposredno nakon svršetka istoga, kreće jaki val iseljenika iz Hrvatske i Slovenije prema Zapadu. O tom iseljavanju se do samostalnosti Hrvatske u škola-ma naravno nije ništa učilo. U literaturi se to iseljavanje također nije spominjalo. Kao početak migracija literatura navodi 50-e godine. Doduše su se tada radnici koji bi odlazili na rad u zapadnoeuropejske zemlje smatrali izdajicama i prekršiteljima zakona. Legalki odlazak nije bio moguć, jer su 'pasoš' mogli dobiti samo neki građani, a s većinom zapadnih zemalja nisu postojali diplomatski odnosi. Ljudi su odlazili ilegalno preko granice ili se jednostavno ne bi vraćali iz inozemstva ako bi s odgovarajućom vizom otišli na izlet ili nekim drugim poslovom u inozemstvo. U veljači 1962. godine je Savezno izvršno vijeće odbilo molbu Austrije da im se pošalje radna snaga. Manjak spremnosti eksport radne snage staviti u zakonske okvire ne smije se promatrati samo na pozadini tadašnje političke i ekonomске situacije već na ideološkoj pozadini. Ideolo-

ški je bilo nepojmljivo da građani jedne socijalističke zemlje moraju odlaziti na rad u zapadne, kapitalističke zemlje. U vremenu između 1962. i 1972. godine dolazi do totalne promjene migracijske politike. Otvaranje granica izazvalo je u Centralnom komitetu dugu i kontraverznu diskusiju. Ekonomski situacija je bila vrlo loša. Sve je više bilo nezaposlenih i životni standard je počeo padati. Mnogi mlađi radnici počeli su ilegalno odlaziti na

Zapad. U državnoj blagajni nije bilo deviza. To su bili stvari razlozi zbog kojih se odjednom počelo pozitivno govoriti o zapošljavanju radne snage u inozemstvu. Posebno se isticala važnost doznaka deviza i njezina korist za platnu bilancu države. Od 1963. godine se i javno isticalo da u posebnosti jugoslavenskog društvenog i ekonomskog razvoja spada odvraćanje od načela pune zaposlenosti i prihvatanje načela pripajanja Jugoslavije na međunarodnu podjelu rada što uključuje i izvoz radne snage. Dakle iz nužde je stvorena krepst. Je li ta odluka bila kamen temeljac za budući raspad Jugoslavije? U to je vrijeme u Njemačkoj već živjelo 23.000 građana iz Jugoslavije. Godinu dana kasnije bilo ih je već 44.000. Nakon ekonomске krize 1967/68. bilo ih je već 226.000. Između 1965. i 1971. godine Jugoslavija je sklopila ugovore sa gotovo svim europskim zemljama u kojima su radili njezini građani. Ugovor s Njemačkom sklopljen je 12.10.1968. godine. Kada je isti godinu dana kasnije stupio na snagu u Njemačkoj je boravilo već 331.000 radnika iz Jugoslavije. Broj je neprestano rastao tako da ih je 1970. bilo 514.500 a 1973. godine 673.300. Premda je u studenom

1973. godine na snagu stupila Uredba o zaustavljanju daljnog dovođenja radne snage, broj je i dalje rasato jer su radnici počeli dovoditi članove svojih obitelji, što je jedino još bilo moguće. Tako se broj 1974. godine popeo na 707.800. Od tada dolazi do laganog pada tako da se do godine 1986. taj broj spustio na najniži nivo od 1970. godine, na 590.300. Tome je sigurno pridonio i Poticaj za povratak kojeg je 1982. godine Njemačka vlada na brzinu zaključila. Radilo se o premijama za povratak. Mogli su se podići vlastiti prilozi u mirovinsko osiguranje. Na taj se način njemački budžet povisio na 3 do 4 milijarde maraka jer se prilog poslodavaca nije isplaćivao. Ušteden je i novac za nezaposlenost i tzv. 'Kurzarbeitgeld'.

Sudioci iz Sjeverne regije okupili su se u Hannoveru

girani u svojoj zajednici gdje stanuju, u svojem kvartu. Kontakte, ako uopće, održavaju samo sa svojim sunarodnjacima. Tako u mnogim gradovima oni dođuše nisu prostorno getoizirani, ali su povezani samo sa svojim sunarodnjacima. Mnogima, pogotovo onima iz prve generacije, znanje njemačkog jezika je rudimentarno. Polupismeni i nepismeni

podsjetio kako u Njemačkoj danas djeluje 97 hrvatskih katoličkih misija i zajednica. U njima djeluje 90 svećenika, 60 pastoralnih suradnika, 5 đakona od kojih su dva dragovoljna te 32 tajnice. Prema podacima hrvatskih katoličkih misija i zajednica u Njemačkoj u 2007. je u toj je zemlji bilo 290.000 Hrvata katolika, broj krštenja 1.476, broj vjenčanih 285, propričesnika 1144, potvrđenika 792 broj vjeroučenika 6160. Ravnatelj vlč. Kutleša je između ostalog istaknuo kako danas u svijetu djeluje 182 hrvatske katoličke misije i zajednice u kojima je oko 200 hrvatskih svećenika. Ujedno je podsjetio kako će ubuduće komemoracija na Bleiburgu biti najbliže subote 15.svibnju.

Na sjednici u Bruchsalu konzulica za kulturu, obrazovanje i znanost iz Generalnog konzulata RH u Stuttgartu Jadranka Fumić-Belamarić je govorila o stanju hrvatske dopunske nastave u Njemačkoj. Podsjetila je kako danas u svijetu postoji nekoliko vrsta nastave: tzv. konzularna nastava u sklopu Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, integrirana nastava koju nude zemlje primateljice i nastava koju organiziraju hrvatske zajednice i katoličke misije. Posebno je istaknula kako su hrvatske katoličke misije i svećenici vrlo važni pri pomoći u uključivanju većeg broja učenika u hrvatsku nastavu.

U Bavarskoj regiji je za predstavnika regije za svećenike izabran voditelj HKM Nürnberg don Rudi Belko, a za pastoralne suradnice i suradnike Josip Vrdoljak iz HKM Traunreut.

Tekst i snimke: Adolf Polegubic

Najveći broj sudionika okupio se u Bruchsalu

"Za onga tko ne govori materinji jezik, ne pozna domovinu svojih roditelja, na godišnje odmore odlazi u sve zemlje svijeta samo ne u Hrvatsku, ne druži se s Hrvatima, ne dolazi na sv. misu na hrvatskom jeziku, najčešće kažemo da je otuđen ili asimiliran. Dakle o stupnju integracije Hrvata teško je govoriti. Uzmemo li kriterije znanja jezika, zaposlenosti, osobnih primanja, vanjskog izgleda, načina i mjesta stanovaњa onda bi mogli reći, a često to govore zvani i nezvani stručnjaci, da su Hrvati u Njemačkoj integrirani. Spustimo li se stepenicu niže, u praksi, onda ćemo vidjeti da integracija kod mnogih Hrvata i Hrvatica nije uspjela, ondosno da je doživjela zastoj u jednoj određenoj fazi integracijskog procesa. I među hrvatskom djecom ima mnogih koji ne svršavaju osnovno školovanje i ostaju bez zanata. Oni najčešće nisu integrirani u radno tržište. Veliki broj Hrvata i Hrvatica bolesni su, fizički, a često i psihički. Mnogi su žrtve ovisnosti, bilo o drogama ili drugim opojnim sredstvima. Nitи oni nisu integrirani već se zajedno sa svojim vršnjacima nalaze na rubu društva.

Hrvati i Hrvatice dođuše ne žive i ne stanuju u getima kao neke druge grupe migranata, ali mnogi od njih nisu inte-

jedva su u stanju razumjeti pisma i dokumente na njemačkom jeziku, da ne kažem kako teško ili gotovo nikako nisu u stanju napisati jednu rečenicu. U tom smislu nisu niti oni integrirani. Koliko Hrvata i Hrvatica u Njemačkoj nije integrirano niti u hrvatske katoličke misije, a niti u mjesne pastoralne zajednice ili župe? Dapače, tamo gdje nestaju Hrvatske katoličke misije ljudi ostaju bez sv. mise jer nisu integrirani u mjesnu župu na čijem terenu žive", kazao je referent Stjepan Herceg zaključivši kako se može govoriti o više vrsta integracije: kulturno-jezičkoj integraciji u pogledu na znanje jezika i konzumiranje medija, te socijalnoj i identifikacijskoj integraciji. Nakon predavanja razvila se plodna diskusija. Delegat o. Bebić je u svom izvješću

Sa sjednice Bavarske regije u Poingu

HEUSSENSTAMM KOD OFFENBACHA NA MAJNI: 18. HRVATSKI FOLKLORNI FESTIVAL

Povratak svome izvoru

Nastupila je dvadeset i jedna folklorna skupina iz hrvatskih katoličkih misija i zajednica iz Njemačke.

Festival je otvorio delegat fra Josip Bebić

O samnaesti po redu hrvatski folklorni festival, na kojem je nastupila dvadeset i jedna folklorna skupina iz hrvatskih katoličkih misija i zajednica iz Njemačke, održan je u subotu 21. veljače u Kulturnom i športskom centru Martinsee u Heusenstammu kod Offenbacha na Majni, u organizaciji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta.

Festival je započeo hrvatskom himnom. Potom je upriličena Služba riječi koju je zajedno sa skupinom mladih iz Hrvatske katoličke misije (HKM) Offenbach puredio pastoralni referent Zvonko Orlović, nakon čega je mala folklorna skupina te misije izvela jednu folklornu točku.

Sve je na početku pozdravio voditelj HKM Offenbach fra Mladen Marić, na čijem se području održavao festival, koji je između ostalog kazao: „Svake se godine naša mladost okuplja uvijek s istim oduševljenjem. Pokretom, nošnjom i pjesmom vraćaju nas u našu prošlost i tradiciju koja se pokazuje u svoj svojoj ljepoti. Vraćamo se svom izvoru na kojem se uvijek možemo napiti biste vode, na kojem se možemo ogledati kakvi smo mi to danas. Od naše davnine ostao nam je jezik, naša svijest, pjesma i kultura. U folkloru je prisutno nešto iz tih vrednot. Moderna globalizacija kao da sve melje pred sobom. Ona želi stvoriti jedan jezik, jednu kulturu i jednu koktel-vjeru. Zamislimo kakav bi bio svijet kad bi imao samo jednu boju. Čovjek gubi svoj identitet kad gubi svoju kulturu i tradiciju.“

Veleposlanik Republike Hrvatske u Berlinu dr. Miro Kovač, koji je na festivalu bio zajedno s generalnim konzulom Generalnog konzulata Republike Hrvatske iz Frankfurta Petrom Uzorincem, također se obratio okupljenima kojih je bilo više od tisuću. Izrazio je radost zbog nazočnosti na festivalu. „Vrlo je važno očuvanje hrvatske kulture i hrvatskog duha kako u Njemačkoj

Hrvatski folklor, pjesma, ples, svirka i narodne nošnje žive u srcima svih vas ovdje u Njemačkoj, jednako onako kao što žive u srcima mladih u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. Uz vjersku povezanost, nadodajmo i tu važnu našu poveznici, kazao je delegat o. Bebić.

tako i u Hrvatskoj. Čestitam vam na radu i veselim se današnjem festivalu.“

Delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Josip Bebić je prije nego je otvorio festival kazao: „U svoje ime i svih svojih suradnika najtoplijie pozdravljam sve vas okupljene na 18. folklornom festivalu, a na poseban način folklorušice i folkloruše, njihove učitelje, svećenike i pastoralne suradnike. Zahvaljujem svima vama što ste se odazvali našem pozivu na ovaj festival. Prenosim vam radosna srca pozdrave hrvatskih biskupa, posebno mons. dr. Želimira Puljića, predsjednika Vijeća za hrvatsku inozemnu pastvu Hrvatske biskupske konferencije i

Bisupske konferencije Bosne i Hercegovine“, kazao je podsjetivši kako nastup folklornih skupina prati proučujuća komisija u sastavu: prof. Srebrenka Šeravić, voditeljica odjela za kulturu u Hrvatskoj matici iseljenika i prof. Vidoslav Bagur, ugledni hrvatski folklorist istraživač, stručni suradnik i izbornik brojnih hrvatskih smotri izvornoga folklora. „Naš festival nema natjecateljski karakter, pa je zadaća ove ko-

Okupljene je pozdravio Veleposlanik Republike Hrvatske iz Berlina dr. Miro Kovač

misije isključivo savjetodavna. Pozdravljam predstavnike hrvatskih medija i zahvaljujem im što i ove godine prate ovaj, za nas, tako važan kulturni događaj. „Večernji list“, inozemno izdanje, ovogodišnji je medijski pokrovitelj festivala. A sada, uoči početka programa još jednom upućujem poseban pozdrav svima onima zbog kojih smo se danas i okupili: hrvatskoj mladosti, našim vrijednim folklorušima i folklorušicama, sviračima, njihovim umjetničkim voditeljima, svećenicima i časnim sestrama koji ih i moralno i materijalno svesrdano podupiru. Ponosan sam i sretan što festival svake godine okuplja tako velik broj folklor-

Predstavnici skupina sa zlatnim medaljama

nih skupina. To je dokaz da mnoge naše hrvatske katoličke misije dilijem Njemačke uz svoj vrijedni pastoralni rad pronalaze i snage i volje kako bi okupljenu hrvatsku mladost naučili čuvati, njegovati i poštivati naše hrvatsko blago, našu nacionalnu tradicijsku kulturu. Hrvatski folklor, pjesma, ples, svirka i narodne nošnje žive u srcima svih vas ovdje u Njemačkoj, jednako

važnu našu poveznicu.“ Nastupila je dvadeset i jedna foklorna skupina iz sljedećih hrvatskih katoličkih misija i zajednica iz Njemačke: Mülheim a. d. Ruhr s Vrličkim kolom; Main-Taurus/Hochtaunus s plesovima iz Hrvatske posavine; Mittelbaden s „Bunjevačkim svatovima“; Vaihingen s Posavskim divanima; Duisburg s Ličkim kolom i tancem; Filderstadt s plesom iz

i dječjim igrama“; Darmstadt s pjesmama i plesovima Turopolja; Essen s Prigorskim plesovima; Mainz s Konavoskom istresalicom i i primorskom poskočicom Lindom; Dortmund s Prigorskim kolima i plesovima; Esslingen s Bunjevačkim plesovima; Schwennen gen sa „Slavonsko-hercegovačkim svatovima“; Nürnberg s plesom „Aji fični lolo kad podeš u kolo“; Ludwigsburg sa Zagorskim drmešarima; Friedrichshafen s Plesovima zapadne Hercegovine; Köln s „Lindom“; Stuttgart-Bad Cannstatt s plesom „Slavonske kraljice – Ljelje“; Wuppertal s Podravskim svatima i na kraju domaćin Offenbach a. M. s Plesovima iz Baranje.

Na kraju su izvan konkurenциje Tanja Maleš-Krznar i Alice Matić izvele prigodnu glazbenu točku na gajdama.

Predstavnicima skupina zlatne medalje uručio je delegat o. Bebić. U ime prosudbene komisije prof. Vidoslav Bagur kazao kako su nastupi skupina u odnosu na prošlu godinu puno kvalitetniji. Kroz program je vodila Sanja Brajković, urednica i novinarka Hrvatskoga radija.

U zabavnom dijelu nastupio je VIS „Domino“ iz Nürnberg-a.

Tekst i slike: Adolf Polegubić

Slijeva
nadesno:
delegat
o. Bebić,
veleposlanik
Kovač,
generalni
konzul
Uzorinac te
članovi
prosudbene
komisije
Šerbenka
Šeravić i
Vidoslav
Bagur

onako kao što žive u srcima mlađih u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. Uz vjersku povezanost, nadodajmo i tu

Hrvatske posavine „Ženina volja“; Sindelfingen s plesovima iz Baranje; Freiburg-Bad Säckingen s „Ražancem

Na kraju su
se svi opustili
uz VIS
„Domino“ iz
Nürnberg-a

Piše:
Mario Cifrank,
OFM Zagreb

Pavao u Antiohiji

Bilo kakva prisila na „požidovljenje“ kršćana iz poganstva iz obzira prema obrezanima je protiv istine evanđelja.

U Pavlovo vrijeme je Antiohija bila treći grad po važnosti i veličini u rimskom carstvu. Brojio je oko pola milijuna stanovnika. Kako svjedoči Josip Flavije, bio je u njemu i velik broj Židova (usp. Židovske starine 12,119). J. Barclay navodi te vesti kao kontradiktorne, a kao najvjerojatnije spominje onu u Židovskom ratu 7, 106-111 gdje se se spominje car Tit koji bi poštivao gradaška prava Židova, a koja je pronašao zapisana na brončanim pločama, ali taj natpis Josip Flavije ne citira i tako nam on i dalje ostaje zagonetan. O životu Židova u Antiohiji prije 1. st. posl. Kr. ne znamo ništa osim onoga što stoji u 1 Mak 11,41-51. Po izvještaju Josipa Flavija u Židovskom ratu 1,425 i Židovskim starinama 16,148 Herod Veliki je pomogao izgradnju glavne ulice u Antiohiji što bi podiglo ugled antiohijskim Židovima. Za Kaligulinog pokušaja unošenje svoje slike u jeruzalemski Hram izbili su nemiri u cijeloj provinciji Siriji, pa vjerojatno onda i u Antiohiji. Josip Flavije spominje i Grke koji su u Antiohiji prelazili na židovstvo (usp. Židovski rat 7,45), što odgovara i podatku koji donose Dj 6,5: „te antiohijskog prozelita Nikolu“. U židovsko-rimskom ratu su antiohijski Židovi pretrpjeli štete, ali nije bilo smanjenja njihovih građanskih prava.

Prvi kršćani su počeli dolaziti nakon početka progonstva u Jeruzalemu (usp. Dj 11,19) i tu su dobili upravo to ime "kršćani" (Dj 11,26).

Pavlov dolazak u Antiohiju vezan je uz Barnabu koji ga je našao u Tarzu i doveo u Antiohiju (usp. Dj 11,25-26). Njihov prvi susret dogodio se u Jeruzalemu gdje je Barnaba poveo Savlu k apostolima (usp. Dj 9,27). Zanimljiv je podatak da je Barnaba znao za Pavlov susret s Gospodinom o kojem je pri povijedao onda apostolima kao i o Pavlovom smjelom propovijedaju u Damasku. O tome ne govori dakle sam Pavao. Taj prvi posjet Jeruzalemu odgovarao bi podatku koji donosi sam Pavao u Gal 1,18-19: „Onda nakon tri godine užidoh u Je-

ruzalem potražiti Kefu i ostalih kod njega petnaest dana. Od apostola ne vidjeh nikoga drugog osim Jakova, brata Gospodinova.“ U Dj 13,1 saznamjemo da se Barnaba i Pavao ubraju u proroke i učitelje antiohijske Crkve. Za vrijeme službe Božje i posta reče Duh Sveti: „De mi odlučite Barnabu i Savlu za djelo na koje sam ih pozvao“ (Dj 13,2). Izvršeno djelo nalazimo tek u Dj 14,26 po povratku u Antiohiju s prvog misijskog putovanja (usp. također Dj 15,38). U Antiohiji su izbile raspre između nekih iz Judeje i Pavla i Barnabe, jer su ovi iz Judeje učili da je za spasenje potrebno obrezanje (usp. Dj 15,1-2; Gal 2,11). To je bio povod da se Barnaba, Pavao i još neki drugi zapute u Jeruzalem k apostolima i starješinama (usp. Gal 2,1). Potom su se opet vratili u Antiohiju (usp. Dj 15,30-35).

Pavao se s putovanja sa Silom vratio u Antiohiju (usp. Dj 15,40-41;

Evangelje je za obrepane i pogane. To nisu nijekali ni Jakovljevi ljudi ni Petar, a ni Barnaba. Pavlova argumentacija počinje tvrdnjom da su on i Petar podrijetlom Židovi. Kao Židovi po rođenju su opravdani po vjeri u Isusa Krista, a ne po djelima Zakona.

18,22). Nakon toga nije se više vraćao u Antiohiju. Iz ovoga proizlazi da je Pavao bio usko vezan s Crkvom u Antiohiji odakle je i odlazio na misijska putovanja i kamo se vraćao. U Antiohiju ga je doveo Barnaba, s kojim je bio i na prvom misijskom putovanju, kao i na tzv. saboru u Jeruzalemu kojemu je povod bio antiohijska rasprava o potrebi obrezanja za spasenje. Po poslanici Galaćanima upravo se uz taj sabor i događanja u Antiohiji spominju Pavao i Barnaba.

Antiohijski incident

U Antiohiji ima kršćana iz poganstva. Petar s njima redovito blaguje. Pošto su neki iz kruga oko Jakova stigli u Antiohiju, Petar se započe povlačiti i udaljavati od tih kršćana jer se bojao „ovih iz obrezanja“. Ostali

judeokršćani i Barnaba su se ponašali kao Petar. Prema Pavlovu mišljenju ovakvo ponašanje je protiv istine evanđelja i prisiljava kršćane iz poganstva na „požidovljenje“.

Koga se boji Petar? Misli li se pod judeokršćanima na "obrezane" (iz Jeruzalema ili općenito na Židove (u Antiohiji odnosno Jeruzalemu)? Judeokršćani su jeli s njim i s kršćanima iz poganstva. Ovi od Jakova su također obrezani. Nakon njihovog dolaska Petar se bojao. On je apostol obrezanima kao što su to Jakov i Ivan (usp. Gal 2,8-9): „jer Onaj koji je bio na djelu po Petrovu apostolstvu među obrezanima, bio je na djelu i po meni među poganicima – i spoznавши milost koja mi je dana, Jakov, Kefa i Ivan, smatrani stupovima, pružiše meni i Barnabi desnice zajedništva: mi ćemo među pogane, a oni među obrezane!“. Odatle proizlazi da se Petar bojao obrezanima među kojima je imao apostolsku službu koju mu je Bog dao, da-kle među Židovima. Ako ih želi pridobiti, mora se prema tome vladati. Ako bi ga vidjeli za stolom s kršćanima iz poganstva, tada bi ga jedva slušali. Ovi od Jakova su mogli podsjetiti Petra na tu apostolsku službu među obrezanima. Budući da Petar živi kao što žive pogani (usp. Gal 2,14), dolazi, kažu, u sukob s „apostolskom službom“ među obrezanima.

Pavao to ne prihvata. U Jeruzalemu je Pavao predio svoje evanđelje koje je navještalo poganicima (usp. Gal 2,2). Djevolao je kao apostol pogana (usp. Gal 2,7-9). Njegovo djevolanje je bilo potvrđeno. Evanđelje je za obrepane i pogane. To nisu nijekali ni Jakovljevi ljudi ni Petar, a ni Barnaba. Zašto je Pavao protiv „židovskog načina života“ na koji kršćane iz poganstva treba prisiliti? Njegova argumentacija počinje tvrdnjom da su on i Petar podrijetlom Židovi (usp. Gal 2,15). Kao Židovi po rođenju su opravdani po vjeri u Isusa Krista, a ne po djelima Zakona (usp. Gal 2,16). Bilo kakva prisila na „požidovljenje“ kršćana iz poganstva iz obzira prema obrezanima je protiv istine evanđelja.

Die Fastenzeit eine Heil bringende Zeit

„Jetzt ist sie da, die Zeit der Gnade; jetzt ist er da, der Tag der Rettung!“ (2 Kor 6,2)

Sehr geehrte Leserinnen und Leser!

Die nachfolgenden Gedanken zur Fastenzeit möchte ich mit der Behauptung beginnen: Die Fastenzeit ist eine Heil bringende Zeit. Erkennbare, „tragende“ Begriffe dieses Zeitraums innerhalb des Kirchenjahres sind: Zeit der Umkehr, Glaube an Gott, Gebet, Fasten, Buße, Verzicht, Sünde, Gewissen, Beichte, Reinheit des Herzens, Bereuen, Vergebung von Sünden und Beleidigungen, Verrichten guter Werke, Versöhnung, dem Wort Gottes folgen, ... Es ist notwendig, tief in den Sinn dieser Begriffe vorzudringen und sie in das eigene Denken und Handeln einzubringen. Sie sind das Verbindende und Sinnstiftende unseres Gestern, Heute und Morgen und dessen, was uns in der Ewigkeit erwarten. Indem wir sie uns zu Eigen machen – als Richtlinien des eigenen Denkens und Handelns, machen wir uns dafür bereit, dass Gott uns seinen Geist einhaucht und ein neues Herz schenkt. Die Abkehr vom falschen Weg, auf den wir durch unsere menschliche Schwäche sehr leicht geraten können, ist der erste Schritt zur Umkehr auf den Weg hin zu Gott.

Das Gebet, das Fasten und das Almosengeben sind unersetzbare Wegbegleiter auf diesem engen und steilen Weg, der aus der Sinnlosigkeit des Vergänglichen in die Fülle des Sinns der Ewigkeit führt. Die geschenkte Lebenszeit enthüllt sich auf diese Weise als Gottes Heil bringendes Angebot an den Menschen zur Zusammenarbeit bei der Erlösung der Welt. Daher betrachten die Christen jeden Augenblick des Lebens, jeden Segen und jedes Kreuz im Leben im Licht der Ermahnungen Jesu – beziehungsweise der Frohen Botschaft: „Die Zeit ist erfüllt, das Reich Gottes ist nahe. Kehrt um, und glaubt an das Evangelium!“ (Mk 1, 15). Umkehr ist der Beginn des Weges, der zum Himmlichen Vater führt. Sie ist der Beginn der Wandlung des gesamten

Menschen: der Veränderung seiner Gefühle, der Art und Weise seines Denkens und Handelns, auf einer immer höheren und anspruchsvoller Ebene der Verwirklichung und Erlangung der eigenen Heiligkeit.

Der Heilige Augustinus drückt das lapidar aus: „Gott, von dir sich abwenden heißt fallen. Zu dir sich hinwenden heißt aufstehen. In dir bleiben heißt sicheren Bestand haben. Gott, dich verlassen heißt sterben. Zu dir heimkehren heißt neu zum Leben erwachen. In dir weilen heißt leben.“

Im Akt der Umkehr steht der Mensch, ergriffen von der Liebe Gottes, Gott, seinem Sinn und allem

schnittlichkeit des Alltags reicht aus, um zu erkennen, dass Fasten, Gebet und Almosengeben die am besten geeigneten Baumaterialien bei der Verwirklichung dieses Projektes Gottes mit dem Menschen sind.

Der Fastenauf Ruf zur Umkehr ist an alle gerichtet. Er schließt niemanden aus. Am wenigsten diejenigen Gläubigen, die sich von der Kirche entfernt haben, und ebenso wenig diejenigen Einzelpersonen, die sich selbst dort gesucht haben, wo sie sich nicht finden konnten.

Und auch heute ist die Botschaft des Paulus an die Athener aktuell:

„Gott, der über die Zeiten der Unwissenheit hinweggesehen hat, lässt jetzt den Menschen verkünden, dass überall alle umkehren sollen. Denn er hat einen Tag festgesetzt, an dem er den Erdkreis in Gerechtigkeit richten wird, durch einen Mann, den er dazu bestimmt und vor allen Menschen dadurch ausgewiesen hat, dass er ihn von den Toten auferweckte.“ (Apg 17, 30-31).

Die menschliche Geschichte erreicht ihren

ganzen Sinn im Königreich Gottes, in dem Gott alle „unter Christi Füße getan hat“ (Eph 2, 22). Das Königreich Gottes ist nicht nur versprochene Zukunft, sondern auch Wirklichkeit, die wir leben. Der Heilige Justin warnt: „Worin er uns antrifft – sowohl den Einzelnen als auch die Epoche – darin wird er über uns urteilen!“

In Freude über den offenbarten Sinn des Lebens und der Geschichte durch das Königreich Gottes können wir Gott auch in diesem Jahr zu Beginn der Fastenzeit die Frage stellen: „Was willst du, Herr, dass wir tun?“. Seine Antwort ist: „Heute, wenn ihr meine Stimme hört, verhärtet eure Herzen nicht.“

Möge Ihnen, verehrte Leserinnen und Leser, diese Fastenzeit zum Heil und Segen beim Lauschen der Stimme Gottes sein.

Ihr P. Josip Bebić, Delegat

gegenüber, was ihn umgibt und formt. Er ist frei, in den Ozean der Liebe Gottes einzutauchen. Aber er ist ebenso frei, die eigene Erlösung gering zu schätzen und sich in der Dunkelheit und Sinnlosigkeit der menschlichen Begrenztheit zu verlieren. Der Apostel Paulus weist auf die Ernsthaftigkeit und Einmaligkeit des Augenblicks hin: „Jetzt ist sie da, die Zeit der Gnade; jetzt ist er da, der Tag der Rettung!“ (2 Kor 6, 2).

Aus diesen Worten kommt das Bewusstsein des Paulus von der Heiligkeit der Zeit als geschenktem Mittel für die Erlösung zum Vorschein. Mit diesem Verständnis von der geschenkten Zeit erhebt der Gläubige sich mit der Erkenntnis, Mitarbeiter des Heiligen Geistes Christi bei der Schaffung eines neuen Himmels und einer neuen Erde zu sein. Bereits ein kleiner Gedankenschritt heraus aus der Durch-

Fasten ist mehr

Im Korintherbrief (6,12) heißt es: „Alles ist mir erlaubt, aber nicht alles nützt mir. Alles ist mir erlaubt, aber nichts soll Macht haben über mich.“.

Wer jemals versucht hat, das Rauchen aufzugeben, wird möglicherweise am eigenen Leib erfahren haben, welche Macht gewisse Dinge und Gewohnheiten über die eigene Person haben können und wie schwer es fällt, sie zu reduzieren oder ganz zu lassen.

In der heutigen Zeit scheint mehr denn je alles erlaubt zu sein und bezogen auf das Konsumverhalten gilt es, alles zu nehmen und auszuprobieren, frei nach dem Motto „buy and try“. Und so ist die Verführung groß, alles, was aufgetischt wird, bedenken- und maßlos zu konsumieren. In der Tat glauben wir von vielen Dingen und Gewohnheiten, dass wir ohne sie nicht auskommen, nicht leben können. Doch tatsächlich ist der Mensch in der Lage, vieles zu entbehren und denjenigen Dingen und Gewohnheiten zu entsagen, die ihn nicht frei, sondern abhängig machen, die ihm nur eine kurzzeitige Befriedigung geben, ihn ablenken und keinen Raum für seine eigentlichen Bedürfnisse lassen.

Es tut gut und ist heilsam, wenn wir uns von Zeit zu Zeit darüber bewusst werden, von wie vielen Dingen wir selbst abhängig sind. Nur so können wir rechtzeitig schädlichen Ballast abwerfen und erkennen, was der wahre Grund unseres Lebens und unseres Wohlbefindens ist. Die österliche Fastenzeit, die am Aschermittwoch beginnt und mit der Abendmahlmesse am Donnerstag in der Karwoche endet, lädt die Christen dazu ein. In diesen 40 Tagen sollen sie dem Beispiel Jesu folgen, der seine Kraft aus dem 40-tägigen Fasten in der Wüste geschöpft hat.

In vielen kroatischen Familien hierzulande ist die Tradition der österlichen Fastenzeit noch sehr lebendig. In der Familie und in den kroatischen katholischen Gemeinden halten sie sich an die Empfehlungen zur Quadragesima (kroatisch: korizma). Für viele gläubige Christen ist die österliche Fastenzeit die aktivste Zeit im

Glauben. Den wichtigsten Bestandteil der Bußpraktiken in der österlichen Fastenzeit bildet das Fasten selbst. An allen Freitagen der Fastenzeit wird ge-

fastet und am Aschermittwoch gelten sogar strenges Fasten und die Enthalzung von Fleischgerichten. Betont wird neben dem Fasten auch der Bußakt und obligatorisch sind die Kreuzwegandachten an jedem Freitag der Fastenzeit.

Wichtig sind auch gute Taten. Die gläubigen Christen geben unter an-

In vielen kroatischen Familien hierzulande ist die Tradition der österlichen Fastenzeit noch sehr lebendig. In der Familie und in den kroatischen katholischen Gemeinden halten sie sich an die Empfehlungen zur Quadragesima (kroatisch: korizma).

derem Almosen für die Armen und Bedürftigen. In der Fastenzeit entsagen viele für 40 Tage dem Nikotin- oder dem Alkoholkonsum.

Die christlich geprägte österliche Fastenzeit, die zur Vorbereitung auf das Hochfest Ostern dient, hat im europäischen Raum mittlerweile an Bedeutung verloren. Viele Menschen machen zwar auch heute noch Gebrauch von der heilsamen Wirkung des Fastens, doch geschieht dies zunehmend

ohne religiösen Kontext und im Alltag, individuell gestaltet als private Maßnahmen zur Gewichtsreduzierung oder in Fasten- und Entwöhnungskliniken aus gesundheitlichen Gründen oder um sich selbst beherrschen zu lernen.

In seiner Botschaft zur diesjährigen Fastenzeit lädt Papst Benedikt XVI. zu einer neuen Wertschätzung des Fastens ein. Über den Wert und den Sinn des Fastens schreibt er: „In unseren Tagen scheint das Fasten an geistlicher Bedeutung verloren zu haben; eine Kultur, die von der Suche nach materiellem Wohlstand gekennzeichnet ist, gibt ihm eher den Wert einer therapeutischen Maßnahme zum Besten des Körpers. Fasten dient sicherlich der körperlichen Gesundheit; für die Gläubigen ist es aber in erster Linie eine Therapie zur Heilung all dessen, was sie hindert, Gottes Willen anzunehmen.“. Und Familien und Pfarrgemeinden ruft er dazu auf, in den 40 Tagen der Vorbereitung auf Ostern „all das fernzuhalten, was den Geist ablenkt und all das zu fördern, was die Seele nährt und sie für Gottes- und Nächstenliebe öffnet.“. Und weiter heißt es in der Botschaft des heiligen Vaters: „Fasten hilft einerseits, Leib und Seele der eigenen Person stärker zu vereinen und zugleich lässt es uns ein wenig von der Situation erfahren, in der viele unserer Mitmenschen leben. Freiwilliger Verzicht zum Heil anderer bekundet, dass uns der bedürftige Nächste nicht fremd ist.“

Aus den Worten von Papst Benedikt XVI. geht hervor, dass österliches Fasten mehr meint als die Reduzierung von Speisen oder Nulldiät. Es will uns vielmehr zu einer ganzheitlichen, heilsamen Erfahrung einladen. Es will uns zeigen, dass vieles in uns wieder „heil“ werden kann, wenn wir uns selbst insgesamt zurücknehmen. In dem Sich-Zurücknehmen lassen wir nämlich zu, dass Gott in uns und durch uns wirken kann, und zugleich werden wir für die Bedürfnisse unserer Mitmenschen sensibilisiert. Das österliche Fasten ist mehr, denn es kann dem Menschen viel mehr zurückgeben.

Antonia Tomljanović-Brkić

ZAGREB

O duhovnoj skrbi za Hrvate katolike u inozemstvu

Pod predsjedanjem đakovačko-osjećkog nadbiskupa metropolita Marina Srakić i vrhbosanskog nadbiskupa metropolita kardinala Vinka Puljića u prostorijama Tajništva HBK u Zagrebu održano je u ponедjeljak 26. siječnja 11. redovno godišnje zasjedanje biskupa Hrvatske biskupske konferencije i Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine. Na početku zasjedanja biskupima su se obratili nadbiskup Srakić, kardinal Puljić i apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj nadbiskup Mario Roberto Cassari.

Biskupi su, kako se ističe u priopćenju sa zasjedanja Tajništva HBK

i BK BiH, saslušali izvješće ravnatelja dušobrižništva za hrvatsku inozemnu pastvu don Ante Kutleš koji ih je upoznao s trenutačnim stanjem u hrvatskim katoličkim misijama u Njemačkoj, Danskoj, Norveškoj, Švedskoj, Švicarskoj, Sloveniji, Francuskoj, Velikoj Britaniji, Belgiji, Luksemburgu i Nizozemskoj, kao i SAD-u, Australiji, Peruu, Južnoj Africi i Argentini. Biskupi su zahvalili ravnatelju Kutleši, svim svećenicima kao i brojnim redovnicama i drugim pastoralnim suradnicima koji širom svijeta duhovno skrbe za Hrvate katolike. Izrazili su svoju radost zbog imenovanja dugo-

godišnjega misionara za hrvatske iseljenike u Norveškoj mons. Berislava Grgića biskupom prelatom u toj zemlji. Razmotrili su i poteškoće povezane uz sve teže nalaženje dovoljnog broja svećenika za sve misije kao i sve manjeg broja vjernika u mnogima od njih zbog asimilacije mladih naraštaja. Dali su potrebne smjernice i razmotrili neka konkretna pitanja. Takoder su razmotrili određena otvorena pitanja i dali potrebne smjernice u vezi s komemoracijom i misnim slavljem u Bleibburgu u Austriji u mjesecu svibnju.

IKA

MÜNCHEN

Dobrotvorna udruga „Ruke dobrote”

Unedjelju 25. siječnja u Hrvatskoj katoličkoj misiji u Münchenu održana je godišnja skupština dobrotvorne udruge „Ruke dobrote” koja je osnovana sredinom devedestih godina za pomoći invalidima i braniteljima, koji su nesobično darovali svoje živote u obrani domovine. Fra Ante Vuk Buljan, gvardijan samostana sv. Gabrijela i predsjednik udruge, predvodio je misna slavlja u crkvi sv. Mihaila i sv. Pavla, na kojima se okupilo nekoliko tisuća hrvatskih vjernika koji su se prisjetili poginulih i zatočenih branitelja i svih dobročinitelja udruge. Fra Vuk je u svojoj nadahnutoj propovijedi istaknuo da ukoliko ne znamo cijeniti žrtve onih koji su pali u Domovinskom ratu, onda ne znamo cijeniti nikakve vrijednosti. Nakon sv. mise u crkvi sv. Pavla, održana je godišnja skupština u kapeli bl. Alojzija Stepinca, gdje se okupilo stotinjak hrvatskih iseljenika koji 15 godina svojim novčanim i materijalnim prihodima potpomažu ovu udrugu. Voditelj misije fra Tomislav Dukić je zahvalio udruzi koja pomaže one koji su najviše zadužili, hrvatske branitelje i invalide Domovinskog rata. Ova udruženja je produžena ruka misije i kroz ovu udruženju se osjeća naše jedinstvo i naša povezanost, istaknuo je fra Tomislav. „Ruke dobrote” pomažu i uvijek će pomagati one koji su položili svoje živote i svoje zdravlje na oltar domovine, istaknuo je o. Dukić. Predsjedništvo udruge na čelu s fra Vukom se zahvalilo svim dobročiniteljima, svima onima koji su, svojim novčanim i materijalnim prilozima ili na bilo koji

Predsjednik udruge fra Ante Vuk Buljan

drugim način, u proteklih 15 godina pomagali i dalje pomažu ovoj udruzi u njenom milosrdnom radu. Prije detaljnog izvješća o pomoći koja je pružena brojnim obiteljima i njihovo bo-

lesnoj djeci fra Vuk je prenio pozdrave Darija Kordića, haaškog zatočenika koji je osuđen na zatvorsku kaznu od 25 godina. Dario tu zatvorsku kaznu izdržava u zatvoru u Grazu, a fra Vuk ga je nedavno posjetio. Teško je zamisliti da ovaj borac za hrvatsku slobodu koji izdržava zatvorsku kaznu od 25 godina osjeća takav mir u svojoj duši i da unatoč svim iskušenjima koja su ga snašla nije klonuo duhom, jer je postao čovjek vjere i molitve. Tisuće hrvatskih iseljenika s ovoga prostora je nesobično i ustrajno pomagalo da ova udruženja postane prepoznatljiv simbol zajedništva iseljene i domovinske Hrvatske, te se tako ostvarila početna zamisao ove dobrotvorne udruženje utkana u slogan „Hrvat za Hrvata”. I u teškim ekonomskim uvjetima u kojima se nalazi dio hrvatskih iseljenika uz sve manja novčana primanja ne smanjuje se želja da se ublaži životna patnja obitelji poginulih i nestalih hrvatskih branitelja, kao i invalida domovinskog rata.

Tekst i snimka: Andela Drmić

REUTLINGEN

Održana duhovna obnova

Kao i svake godine u Hrvatskoj katoličkoj zajednici sv. Obitelji u Reutlingenu, od 22. do 24. siječnja, u dvorani župe sv. Wolfganga održana je duhovna obnova o temi kako spasiti naše obitelji u današnjim izazovima. Obnovu je vodio dominikanac o. Jozo Čirko iz Splita. U nedjelju 25. siječnja misno slavlje predvodio je o. Čirko u zajedništvu s voditeljem zajednice vlč. Ivicom Komadinom i vlč. Markom Šutalom. Pjevalo je zbor zajednice pod ravnateljem pastoralne suradnice s. Mirjam Laco. Nakon mise svи su se okupili na domjenku obližnjoj dvorani.

Ante Kekez

REGENSBURG

Dvadeset i pet godina u misiji

Voditelj Hrvatske katoličke misije Regensburg vlč. Josip Antonac, svećenik Zagrebačke nadbiskupije, nedavno je proslavio 25. obljetnicu svećeničke službe u toj misiji. Petnaestak je godina pastoralno djelovao i među Hrvatima u Passau.

„Prije 25 godina, dakle prije četvrtinu stoljeća, došli ste u ovaj grad, među naše iseljenike. Tada se još nije nazirao kraj one države koju smo mi Hrvati katolici doživljavali kao izuzetno nešlobodnu i nehumanu. U tim godinama jedino smo imali Katoličku Crkvu kao utočište, koja se zauzimala za očuvanje hrvatske samobitnosti. Danas je prilika zahvaliti Vama kao predstavniku domovinske Crkve u kojoj smo nalazili utjehu zbog teškog položaja hrvatskog naroda. Velečani, u 25 godina podijelili ste bezbroj

Snimio: Štefan Kuklo

Vlč. Antonac misiju vodi već 25 godina

sv. sakramenta u biskupiji Regensburg; od Weidena do Mainburga, od Amberga do Deggendorfa, od

Schwandorfa do Passaua. Pružali ste našim ljudima u tim manjim i perifernim mjestima mogućnost sudjelovanja na euharistijskim slavlјima na maternskom jeziku. Pokrivali ste biskupiju Passau, jedinu biskupiju u zapadnoj Njemačkoj bez hrvatske katoličke misije. Organizirali ste velika hodočašća svih Hrvata iz Bavarske u Altötting. Rado se sjećamo i okupljanja naših vjernika u Traschingu, uz ugodno obiteljsko druženje, koje ste nam svakog ljeta priredili. Pored Vaše vjerske službe, upoznali smo vas i kao čovjeka s visokim obrazovanjem i visokim stupnjem tolerancije prema svim ljudima. Nek Vas Bog čuva i nek Vam da snage, kako bi još puno godina bili naš dragi župnik. Zahvalimo Iliju Ljović i cijeloj obitelji Ljović za svu pomoć koju su pružali i dalje pružaju svećeniku i ovoj misiji”, kazao je u ime vjernika dr. Galešić. ■

MÜNCHEN Koncert za Stepinčevo

Nakon duhovnog dijela proslave Stepinčeva na red je u nedjelju navečer 15. veljače došao i zabavni program za Hrvate München. U prelijepom ambijentu dvorane „Deutsches Theatral“ održano je veliko narodno veselje uz bogat program i nastup poznatog banda iz domovine, „Barnuna“. Proslavi je nazočilo preko 1000 posjetitelja, među kojima se nalazio i generalni konzul RH u Münchenu Vladimir Duvnjak, kao i brojni poslovni ljudi iz glavnog bavarskog grada koji su svojim novčanim prilozima pomogli održavanja ovog hrvatskog druženja. Dolaskom fra Tomislava Dukića na mjesto voditelja misije

2003. godine, hrvatski vjernici su započeli slaviti blagdan našeg blaženika koji je svojim životom pokazao kako se voli svoj narod, te je izjavio kako je ljubav prema narodu moralna i etička dužnost kršćanina, a kršćanin mora ljubiti narod iz kojeg potječe. Svečani program je započeo nastupom misijinih skupina, različitih skupina folklora, tamburaške skupine djece do 13 godina, kao i tamburaške skupine mlađih i naprednijih tamburaša starijih od 13 godina, dječjeg zbora „Hrvatski slavuji“ i ženske voikalne skupine „Lira“. Kroz program je nazočne svojim suverenim nastupom vodio đakon Mate Kutleša. Između

ostalih na pozornicu su izišli dječaci i djevojčice iz folklorne skupine „Bijeli golubovi“, koji su podijeljeni u 3 skupine. Prvi su nastupili dječaci i djevojčice iz skupine od 4 do 7 godina, koje uvježbava i predvodi Biljana Šibenik, zatim su nastupili dječaci i djevojčice od 1 do 4 razreda, koje predvode Ivana Lažeta i Biljana Šibenik. Nakon njih svoje plesačko umijeće pokazala je i folklorna skupina od 5 do 7 razreda koje predvode Tanja Ojvan i Ivana Ojvan. Raspjevani i raspletsani mališani su svojim nastupom oduševili svoje roditelje i publiku, koja ih je nagradila velikim pljeskom. Tako su i oni pokazali kako uživaju pjevajući i plešući.

Tekst i snimka: Andela Drmić

Detalj sa svečanog koncerta u Münchenu

SINDELFINGEN

Proslavljen blagdan bl. Alojzija Stepinca

Blagdan bl. Alojzija Stepinca svečano je proslavljen u nedjelju 15. veljače u Hrvatskoj katoličkoj zajednici Sindelfingen. Svečano misno slavlje u tom je povodu u punoj crkvi Presvetoga Trojstva u tome njemačkom gradu predvodio franjevac Franjevačke provincije Bosne Srebrenе župni vikar u Kisieljaku fra Vjekoslav Tomić u zajedništvu s voditeljem zajednice fra Marinkom Vukmanom.

Misno slavlje započelo je ophodnom kroz crkvu. U uvodnoj riječi fra Marinku je istaknuo kako ta zajednica već godinama slavi blagdan bl. Alojzija Stepinca, mučenika, nadbiskupa zagrebačkog i kardinala Svetе Rimske Crkve. O. Tomić je u nadahnutoj propovijedi govoreći o bl. Alojziju Stepincu istaknuo: „Izvanredne Stepinčeve zasluge, vjerujem da su vam poznate, a trebale bi biti poznate svakom članu Crkve u Hrvata jer mu dugujemo zahvalnost zbog njegova herojskog pastirskog držanja u krajnje teškim vremenima totalitarnih režima. Providnost se pobrinula pa je na čelo Crkve kod nas u to doba sta-

Misu je predvodio fra Vjekoslav Tomić u zajedništvu s fra Marinkom Vukmanom

jao hrabar, pravedan, svet pastir koji se nije bojao podnijeti najgore patnje i dugogodišnje progone. Nije pokleknuo pod pritiscima nego je do mučeništva ustrajao u obrani prava sloboda čovjeka, vjernika Crkve.“ Ovaj velikan naše Crkve i našeg naroda 20. stoljeća pravi je svjetionik svima nama danas, kao pastir Crkve, kao čovjek vjere i Evandelja i kao domoljub.“ Misno slavlje uveličali su mješoviti zbor zajednice i zbor mladih „Salve angeli“ pod vodstvom s. Bernardete Tomić, a uz orguljsku pratnju Mate Puljiza. Nakon misnog slavlja u prostorijama zajednice priređen je za sve besplatan ručak, a u duhovno-kultornom programu nastupili su dječji zbor zajednice pod vodstvom s. Bernarde-

te Tomić, zbor mladih „Salve angeli“ pod vodstvom Natalie Poljak, mali i srednji folklor pod vodstvom Ivice Šepovića uz pratnju tamburaša pod vodstvom Antuna Bošnjakovića Tune. U zabavnom programu nastupila tamburaška skupina „Diaspora“.

Organizirana je i bogata tombola, a čisti prihod proslave namijenjen je za siromašne obitelji s brojnom djecom u domovini. Program je vodio fra Marinko Vukman. Proslavi je prethodila duhovna obnova koju je predvodio o. Tomić od 12. do 15. veljače. Govorio je o temi „Obitelj - naša budućnost“, a upriličen je i susret s vjernicima, roditeljima, prvočićnicima i potvrđenicima.

Tekst i snimka: Adolf Polegubić

MÜNCHEN

Generalni konzul sa svećenicima

U prostorijama Generalnog konzula RH u Münchenu, 19. siječnja je održan treći sastanak generalnog konzula Vladimira Duvnjaka s voditeljima hrvatskih katoličkih misija u Bavarskoj, s hrvatskim svećenicima koji djeluju u njemačkim župama. Pozivu generalnog konzula odazvalo se 20 svećenika i pastoralnih suradnika sa područja Bavarske. Generalni konzul je sa svojim suradnicima informirao svećenike o trenutnoj političkoj situaciji u Republici Hrvatskoj, o hrvatsko-bavarskim odnosima, o kulturnim događanjima i drugim važnim događanjima života Hrvata u Münchenu i Bavarskoj. Uime svećenika generalnom konzulu se na pozivu za ovaj susret i suradnju kroz proteklu godinu zahvalio fra Tomislav Dukić, voditelj Hrvatske katoličke misije München, koji je istaknuo potrebu potpore hrvatskih vlasti hrvatskim iseljenicima u njihovom društvenom životu. Naime, u proteklim vremenima uglavnom je Crkva nosila teret očuvanja nacionalnog

Sastanku se odazvalo više od dvadeset pastoralnih djelatnika

identiteta Hrvata u tuđini. Sada kada su stvorene državne institucije koje vode brigu o Hrvatima izvan domovine, potrebno je da se one angažiraju u podršci očuvanja nacionalnog identiteta, istaknuo je o. Dukić, koji je posebno istaknuo važnost dopunske nastave na hrvatskom jeziku i potrebe da se što veći broj hrvatske djece uključi u nastavni proces. U okrilju katoličkih misija djeluju folklorne i tambu-

raške skupine, ali nažalost ne postoji dovoljan broj učitelja, i zato je izražena želja da se institucije u R. Hrvatskoj intenzivnije uključe u slanje učitelja folklora i narodnih instrumenata. Na sastanku je sudjelovao i delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Josip Bebić iz Frankfurta koji je istaknuo potrebu suradnje dviju institucija Crkve i konzulata.

Tekst i snimka: Andela Drmić

MÜNCHEN

Bl. Alojzije – primjer življenja vjere

Kao i drugi hrvatski vjernici diljem domovine i iseljeništa, i Hrvati najveće hrvatske katoličke misije u iseljeništvu u Münchenu proslavili su u nedjelju 15. veljače blagdan hrvatskog blaženika i zaštitnika svoje misije Alojzija Stepinca. Proslavi je prethodila duhovna obnova 11. do 13. veljače koju je predvodio dr. fra Andelko Domazet, profesor na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Splitu. Duhovna obnova je privukla veliki broj vjernika u misijsku kapelu bl. Alojzija Stepinca. U nedjelju 15. veljače je služeno središnje misno slavlje u crkvi sv. Mihaela u samom središtu Münchena. Crkva je kao i svake nedjelje bila ispunjena mnoštvom hrvatskih vjernika iz bavarske metropole i okolnih mjesta. Svečano misno slavlje je započelo ophodom u kojem su nošene relikvije blagopokojnog kardinala koje se od 2007. godine čuvaju u ovoj velikoj hrvatskoj iseljeničkoj zajednici. U opisu su sudjelovali misijski folkloraši i svećenici dr. fra Andelko Domazet, voditelj misije fra Tomislav Dukić, delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Josip Bebić, fra Luka Livaja, fra Boris Čarić i đakon Mate Kutleša. O. Dukić je u uvodnoj riječi pozdravio sve nazočne vjernike ističući kako je bl. Alojzije Stepinac svojim životom pokazao beskrajnu ljubav i odanost prema Bogu, Katoličkoj Crkvi i svom hrvatskom narodu. Neka nam njegov

Na proslavi Stepinčeva u Münchenu okupio se veliki broj vjernika

život bude primjer kako u današnje vrijeme trebamo živjeti svoju vjeru, istaknuo je. Svečano misno slavlje predvodio je o. Domazet koji je u svojoj nadahnutoj propovijedi istaknuo kako živimo u vremenu u kojem se najviše pozornosti predaje ljudima iz svijeta politike, glume, glazbe i sporta, a zaboravljuju se velikani duha kao što je bio blaženi Alojzije Stepinac. Bl. Alojzije se hrabro i odvažno svojim životom borio za očuvanje kršćanskih načela, neustrašivo svjedočeći vjeru svoga naroda. Neka nam i u današnjem vremenu koje nije jednostavno i koje zagovara neke druge vrijednosti, lik blaženog Stepinca bude primjer kako bismo i mi mogli stajati uspravno i svjedočiti Kristovu vjeru. U današnjem

vremenu smo svjedoci kako sve češće pucaju naše zajednice, bilo bračne, obiteljske, poslovne ili prijateljske, os-taju samo ruševine međuljudskih odnosa", istaknuo o. Domazet. Posebnu uzvišenost ovom slavlju dali su članovi studentskog zbara „Palma“ iz Zagreba, koji su za ovu prigodu stigli iz domovine. Na kraju svečanog misnog slavlja vjernicima se obratio i delegat o. Bebić koji je poručio kako nema ništa važnijeg i dragocjenijeg od svjedočenja vjere svojih predaka. „Neka vam bl. Alojzije bude pokazatelj kako se treba boriti za Boga i Hrvatsku.“ Nakon svečanog misnog slavlja održana je i proslava uz nastup misijskih skupina i glazbenog sastava „Baruni“.

Tekst i snimka: Andela Drmić

SCHORNDORF

Bl. Alojzije – Hrvat-mučenik

Ovogodišnja, peta po redu i već tradicionalna proslava blagdana bl. Alojzija Stepinca, zaštitnika Hrvatske katoličke zajednice u Schorndorfu upriličena je u nedjelju 15. veljače.

Vjernici Hrvatske katoličke zajednice u Schorndorfu na osobit su način ponosni što im je zaštitnik župe najveći sin hrvatskoga naroda, bl. Alojzije Stepinac. Dok je na orguljama u crkvi svirala i pjevanje predvodila s. M. Tomislava Šaravanja iz Mostara, dotle je u crkvu ulazila svečana procesija. Na početku je išao križ, slika blaženika, hrvatska zastava, potom vjernici s narodnim nošnjama, ministranti i župnik don Vjekoslav Šaravanja. „Ako se bl. Alojziju budemo utjecali s dubokom vjerom, izneseći mu sve svoje potrebe,

on će kao Hrvat Hrvatu uvijek najbolje pomoći, kao što je već mnoga-poma-gao“, kazao je vlc. Šara-

vanja. Nakon mise slijedio je kulturno-zabavni program i ručak na kojem su uz hrvatske vjernike sudjelovali i njemački gosti na čelu s dekanom mons. Manfredom Unsinom. V.Š.

KOBLENZ

Proslavljen Stepinčevo

Hrvati Koblenza proslavili su 11. veljače dan svoje misije i blagdan bl. Alojzija Stepinca, zaštitnika misije. Slavlje je započelo sv. misom u crkvi sv. Franje, koju je predvodio o. Ivica Musa iz Zagreba, uz concelebraciju domaćina vlc. Stjepana Zadravca i uz asistenciju đakona Sebastijana Šućevića, a uveličao ju je zbor mladih župe, pod vodstvom Petre Čavke i orguljaša Zvonimira Perava. U crkvenoj dvorani slavilo se potom na koncertu duhovnih pjesama uz nastup gostiju. Prvi su nastupili domaćini, mješoviti zbor misije Koblenz i pobrali veliki pljesak nazоčnih, za što treba zahvaliti i voditeljici Ivi Lesici. Slijedio je nastup gostiju iz Wupper-

Za nastupa misijske skupine „Oče naš“

tala. Gabrijela Komljenović i njena kćer Vivien izvele su nekoliko crkvenih pjesama. Femely Lovrinčević je također, iako u življem ritmu, izmamila veliki pljesak publike. Uspješno je nas-

tupila i mlada pjevačica iz Rüsselsheim, Glorija Turić. Posljednji su zapjevali domaća skupina „Mi“ i skupina „Oče naš“.

Jakov Vranković, www.croatia-presse.de

HAYINGEN

Problemi zavisti

U Hayingenu, idiličnom gradiću snijegom okovanom, blizu Zwiefaltena, Marijanskog svetišta u Njemačkoj, u koje svake godine Hrvati hodočaste, dugogodišnji Caritasov suradnik Tomo Čirkо i njegova supruga Katica, u suradnji s Hrvatskom katoličkom misijom u Esslingenu organizira-

li su od 13. do 15. veljače obiteljski seminar o temi „Osobni i društveni problemi zavisti“. I ovaj put, uz dugi niz godina, predavač je bio teolog i psiholog dr. fra Šimun Šito Čorić. Seminaru je nazоčilo i aktivno sudjelovalo petnaestak obitelji iz područja Baden Wurtemberga.

Svrha seminara je bila upoznavanje s temom zavisti, njen očitovanje u svakidašnjem životu te upoznavanje kako se praktično nositi s njom. Sama tema zavist bila je izazov za seminarce.

Zanimljivo je da se u literarnoj ostavštini, grčko-rimskog civilizacijskog kruga, bilo filozofskih, teoloških i drugih literarnih oblika, tema zavist pojavljuje samo u fragmentima. Filozof Aristotel je jedva spominje, Toma Akvinski u svojim „knjižurinama“ gotovo ju preskače, a novovjekni mislioci i literati opisuju zavist u obliku konciznih malih izreka. Tako je o. Čorić uveo nazоčne obitelji u temu. Objasnio je da je zavist fenomen koji je genetski uvjetovan. Psihološki gledano zavist nastaje uspoređivanjem sebe s drugima, prvenstveno krivo procjenjujući vlastite snage i slabosti. Tomo Čirkо

FRANKFURT

Trodnevница za Stepinčevo

Od 13. do 15. veljače Hrvatska katolička župa u Frankfurtu i ove je godine priredila trodnevnicu za Stepinčevo koju je vodio dr. fra Luka Tomašević, profesor moralnog bogoslovija na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Splitu.

Trodnevница je počela u petak 13. veljače svečanom večernjom misom u crkvi sv. Ante na kojoj se okupilo oko 500 hrvatskih vjernika. Nakon sv. misse dr. Luka Tomašević je održao predavanje „Od medicinske etike do bioetike“ u kojem je pokušao dati odgovore na pitanja kako očuvati život i zdrav okoliš, kako uskladiti razvoj s

modernim shvaćanjima i strujanjima i koji je pravi odnos čovjeka i svijeta koji ga okružuje. I u subotu 14. veljače na večernjoj misi u crkvi sv. Ante odazvao se također veliki broj vjernika. Nakon sv. mise dr. Luka Tomašević održao još jedno predavanje s aktualnom temom „Mir – kršćansko-francjevački projekt“. Današnji čovjek je postao umoran zbog ogromnog nasilja u njegovu životu. Papa Ivan Pavao II. je našu kulturu nazvao „kulturnom smrti“. Moderno društvo koje počiva na ideji moći, znanja i imanja, jest društvo brutalnosti, nasilja, ali i društvo „terora relativizma“ kako veli

današnji Papa Benedikt XVI. u kojem nema stalnih ni istinskih vrednota.

Na ove dvije vrlo aktualne teme vjernici su predavaču postavljali i konkretna pitanja. „Svete mise i predavanja u okviru trodnevnice vrlo su dobro prihvaćene i posjećene od naših vjernika. Ove godine okvirna tema o kojoj smo s njima razmišljali bilo je dostojanstvo prema Bogu, narodu i obitelji“, kazao je voditelj Hrvatske katoličke župe Frankfurt o. Petar Klapež.

Trodnevница za Stepinčevo završila je u nedjelju 15. veljače sa svečanom concelebriranim misnim slavlјem u frankfurtskoj katedrali sv. Bartolomeja.

Antonija Tomljanović-Brkić

FREIBURG

Globalizacija i migracija – izazov pastoralu

Delегati i drugi predstavnici zajednica drugih materinskih jezika koje djeluju u Njemačkoj, predvodeni ravnateljem dušobrižništva tih zajednica Njemačke biskupske konferencije mons. Wolfgangom Miehlom, sastali su se na svom redovitom godišnjem susretu u Freiburgu od 26. do 28. siječnja.

Pozdravnu riječ uputio je pomoćni biskup biskupije Münster dr. Josef Voss, predsjednik Komisije za selilaštvo Njemačke biskupske konferencije. Raspravljaljali su o budućim projektima, među kojima i o

Ravnatelj mons. Wolfgang Miehle (desno) s nadbiskupom dr. Robertom Zollitschem

pripremi Ekumenskog dana koji će se održati 2010. u Njemačkoj. Voditelj odsjeka dušobrižništva zajednica katolika drugih materinskih jezika u biskupiji Trier dr. Martin Lörsch održao je prigodno predavanje o globalizaciji i migraciji pod vidom izazova za pastoral.

Sudionike je primio predsjednik Njemačke biskupske konferencije nadbiskup Freiburga dr. Robert Zollitsch koji je predvodio misno slavlje. Na susretu je bio i delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Josip Bebić.

ESSLINGEN

Krštenje petog djeteta u obitelji Šapina

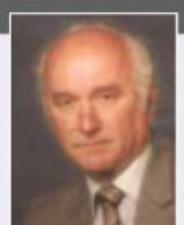

U nedjelju 22. veljače na sv. misi u Esslingenu slavio se poseban događaj za cijelu župsku zajednicu, a osobito za obitelj Šapina. Roditelji Zrinka i Augustin krstili su svoje peto dijete, maloga Nikolu. Nakon četiri sestre došao je i brat kojemu se one na veliko raduju. Krstio ga je njihov ujak Fra Mijo Šabić koji je uz krštenje predvodio i svetu misu.

U SPOMEN

Valent Markovica

Valent Markovica preminuo je 25. siječnja u „Marienkrankenhaus“ u Frankfurtu na Majni, okrijepljen sv. sakramentima, koje je podijelio fra Krešo Samardžić.

Valent se rodio u Ferdinandovcu 13. veljače 1929. od oca Ivana i majke Kate, rođ. Barber. Imao je teško djetinjstvo. Zarana je ostao bez oca. Vjenčao se 1953. s Marijom r. Hrvоić s kojom ima dvije kćeri. U Njemačku odlazi 1967. Unatoč teškom migrantskom vremenu ostao je vjeran Bogu i hrvatskom narodu. Svoje kćeri Nadicu i Ljubicu odgajao je u kršćanskom i rodoljubnom duhu kako ne bi zaboravile korijene iz kojih su nikle.

U ponедјeljak 26. siječnja u kapeli hrvatske misije „Ante Antić“ u Frankfurtu fra Krešo je slavio oproštajnu sv. misu s obitelji i prijateljima pokojnika. Pjevanje je vodila je s. Pavlimira. Pred ispraćajem pokojnika u rodnu Podravinu izmoljeno je odrješenje. Valent je sahranjen 29. siječnja u Đurđevcu. Sprovodne obrede vodio je župnik Ozren Bizek uz prisustvo delegata za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Josipa Bebića. Nakon sprovoda fra Josip je slavio za pokojnika sv. misu zadušnicu i održao prigodno slovo. Među ostalim se zahvalio za njegova djela i oprostio u ime svećenika, sestara i vjernika Hrvatske katoličke zajednice u Frankfurtu. Završio je riječima: „Valentine, neka ti je laka hrvatska grudal Počivaj u miru Božjem!“.

AKTUALNO

Promjene u ženidbenom pravu od 1. siječnja 2009. u Njemačkoj

Od 1. siječnja 2009. se mijenja ženidbeno pravo. Građansko sklapanje braka prije crkvenog vjenčanja od toga datuma više neće biti potrebno. Biskupi su se savjetovali o posljedicama ove promjene i odredili da se kod crkvenih vjenčanja bez prethodnih vjenčanja pred matičarem mora zatražiti „Nihil obstat“.

Biskupi savjetuju da se i dalje prethodno sklopi brak pred matičarom jer je crkveno vjenčanje samo bez pravnog

učinka na državnom području. Bračni parovi u tom slučaju pred državom vrijede kao neoženjeni sa svim pravnim posljedicama kao npr. u poreznom pravu, kod liječničkih izvještaja u slučaju bolesti, kod naslijedstva. Parovima koji namjeravaju isključivo crkveno vjenčanje ove se posljedice moraju razjasniti i oni ih moraju izričito uzeti na znanje. U tablici s napomenama za protokol o pripremi za brak uvest će se tome odgovarajuće izmjene.

ZAGREB

Hrvatska katolička baština 20. stoljeća

Biblioteka želi sustavno, objektivno i cijelovito predstaviti laike i klerike koji su u određenim razdobljima dominirali javnom kulturnom scenom, ostavivši neporeciv trag u mnogim disciplinama i područjima našega javnog života, istaknuo urednik biblioteke Božidar Petrač.

Novinsko-izdavačka kuća „Glas Koncila“ predstavila je jedanaest knjiga novopokrenute biblioteke „Hrvatska katolička baština 20. stoljeća“ u četvrtak 5. veljače u dvorani Vjenac Nadbiskupskoga pastoralnog instituta u Zagrebu. Cilj novopokrenute biblioteke je da u svremenom proučavanju, valorizaciji i popularizaciji niza autora koji su obilježili svoje doba i ostavili iza sebe trajne tragove, osvijetli njihovu važnost, ulogu i mjesto u duhovnoj tradiciji našega naroda i Crkve 20. stoljeća. U određenom smislu ta je biblioteka dijelom komplementarna velikoj ediciji Matice hrvatske Stoljeća hrvatske književnosti. Pokretanjem biblioteke „Glas Koncila“ želi omogućiti čitateljima da na jednom mjestu pronađu najvažnije naglaske djelovanja i stvaranja ljudi koji su se zauzimali za dostojanstvo čovjeka, kršćanina i umjetnika. Protekle tri godine objavljeno je jedanaest knjiga: „Na Goru Gospodnju“ Petar Grgec, „O lijepoj umjetnosti“ Antun Mahnić, „Život i duh“ Drago Čepulić, „Duh umjetnosti“ Ton Smerdel, „Um i umjetnost“ Rajmund Kupareo, „Katolicizam, kultura i politika“ Petar Grgec, „Vjera, filozofija i umjetnost“ Đuro Arnold, „Katolicizam i kultura“ Ivo Ledić, „Izazov kršćanskog humanizma“ Ilija Jakovljević, „Društveno-socijalne misli“ Bonifacije Perović i „Suvremene spasonosne misli“ Ivan Evandelist Šarić. U biblioteci „Hrvatska katolička baština XX. stoljeća“ u pripremi su za 2009. godinu knjige o Ljubomiru Marakoviću, Jurju Šćetincu, Miljanu Ivšiću, Nedjeljku Subotiću i Urbanu Taliji.

Na predstavljanju biblioteke zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić istaknuo je kako je pokretanjem te biblioteke vraćen dug prema povijesti, ali i lijev protiv zaborava. Identitet govori kome mi pripadamo, jer identitet je pripadnost. Oni koji pripadaju nekomu imaju baštinu, odgovorno se odnose prema njoj, znaju je čuvati, graditi i predstavljati. To je i naš zadatak. Mi smo svjesni prošlosti koja je izas nas, ali željeli bismo biti još više odgovorno svjesni sadašnjosti, rekao je kardinal. Nadalje, pod-

Na predstavljanju je govorio i kardinal Josip Bozanić

sjetio je kako čovjek mora biti svjestan i ponosan na ono što ima. Stoga je upravo samo vrijeme tog pojašnjanja. To trebamo svi prihvatići s odgovornošću, trebamo znati što nam je činiti i raditi uporno, ustrajno, ne posustati, upozorio je kardinal Bozanić, jer danas možemo reći da je naš medijski prostor sve zatvoreni i sve isključiviji.

Uime nakladnika „Glasa Koncila“ ravnatelj vlc. Nedjeljko Pintarić izrazio je radost zbog ovog izuzetnog crkvenog i kulturnog događaja predstavljanja prvih jedanaest knjiga spomenute biblioteke. Podsjetio je kako je sam projekt 15. veljače 2006. godine predstavljen kardinalu Bozaniću, a potom je u tijeku tri godine izniklo jedanaest knjiga koje predstavljaju uistinu plod višegodišnjeg rada urednika Petrača, kao i ostalih suradnika, rekao je Pintarić.

Urednik biblioteke Božidar Petrač podsjetio je kako u našoj baštini nalazimo desetke i desetke hrvatskih intelektualaca čije se svjedočanstvo ne smije izgubiti. U njihovim djelima nalazimo obilje poticaja koji nas obvezuju na njihovo otkrivanje, na iznalaženje novih putova, i novih načina istraživanja vrednota koje su nam oni svojim djelom, životom, svjedočenjem ostavili. Petrač je istaknuo kako je neposredan razlog pokretanja biblioteke bila spoznaja da nam u vrednovanju dometa katoličke misli nedostaje sustavnost. Nije više dovoljno s vremenom na vrijeme sjetiti se kojeg zaboravljenog ili prešućenog kršćanskog djelatnika, kad znamo da je na rubu interesa, na marginama današnje kulturne komunikacije ostao

jedan cijelokupni odjeljak hrvatske duhovnosti, duhovnosti hrvatskoga katoličkoga nadahnuka. Ne samo da je zaboravljeno, prešućeno, nego nije ni pročitano. Znano je da su nakon 1945. hrvatski katolički intelektualci bili posve isključeni iz javnog života, mnogi su osuđeni na zatvore i ubijeni, a znamo da su obilježili različita područja društvenoga života. Njihov ih je katolicizam s jedne, a hrvatstvo s druge izbacilo iz naše kulturne memorije uz češća krivotvorenja njihovih djela i životopisa. Stoga je nužno i naša biblioteka želi sustavno, objektivno i cijelovito predstaviti laike i klerike koji su u određenim razdobljima praktički dominirali javnom kulturnom scenom, ostavivši neporeciv trag u mnogim disciplinama i područjima našega javnog života, istaknuo je Petrač. Jedan od priredivača dr. Daniel Miščin, govoreci o razlozima iznošenja na svjetlo dana autora i njihovih djela, istaknuo je kako je njihov doprinos i na globalnoj razini velik. Akademik Dubravko Jelčić podsjetio je kako je govor ovih hrvatskih katoličkih intelektualaca bio istina koja je smetala ideološkom totalitarizmu. Predsjednik „Matice hrvatske“ Igor Zidić izrazio je željenje da naše škole ni danas ne daju mogućnost upoznati te intelektualne velikane. Stoga je naše pravo da se veselimo ovim knjigama, da ih smatramo velikim korakom prema sa-mospoznaju, da se nadamo da ta biblioteka neće nestati i da će neka od tih djela ući u nastavni program škola kako nad tim djelima ne bi visjela kazna koja je bila nad njihovim autorima.

Tekst i snimka: IKA

Napisala i priredila: Željka Čolić

Dragi mladi čitatelji!

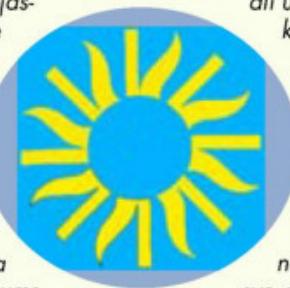
Ožujak je stigao, a s njim i nada u toplije vrijeme. Nadajmo se sunčanim i toplijim danima. Budite nam i dalje dobro, uz proljetni pozdrav i sunčani smješak.

Zanimljiva pričovijest

Nestanak Sunca

Jednog najobičnijeg jutra dogodilo se nešto neobično. Dora je odmah čim se probudila, primijetila da nešto nije u redu, jer je sve bilo u neobičnoj tamni. Upalila je svjetlo i pogledala kroz prozor. Vani je vladao mrak. Sve je bilo u tami. Zučudi se, pa pojuri pogledati na svoju budilicu da se uvjeri da se nije zabonom probudila u noći. Ali stvarno, bilo je točno 7 sati ujutro. Zbunjeno se spremi i ode u kuhinju, gdje je već nje na mama bila. Nadala se da će joj mama objasniti što se to dogodilo, ali mama nije uopće shvatila zašto je tako uzbudena. Dora opet pokuša, pa upita: „Mama, nestalo je Sunce, zar ne primjećuješ?“ Mamin odgovor „koje Sunce?“, Doru stvarno zapaniji i posve uznemiri. Tako uznemirena krene u školu. Tama je još uvijek bila svugdje. Ni traga od Sunca ili kojeg sunčevog sjaja. Na putu primijeti da je priroda oko nje sva mrtva i da drveće izgleda kao izgorjelo i crno. Priroda je umrla, pomisl prestrašeno Dora. Sve će izumrijeti, ako Sunce ne sja. S tim strašnim mislima dode konačno u školu i puna isčekivanja počne preupitivati u razredu, što ostali misle o toj katastrofi. Međutim, nitko nije bio uznemiren, nitko nije razumio njenu zastrašenost. Njena najbolja prijateljica Sara upitala je Doru: „Pa, sve je kao uvijek, što si tako uzbudena?“ Dora je shvatila da nitko više nezna što je Sunce. Svi su zaboravili da je uopće postojalo. Pogleda oko sebe i ustanovi da je ona stvarno jedina, koja još zna da bi Sunce trebalo sjati, koja se sjeća da ujutro Sunce izlazi i navečer zalazi. Nitko to više nije znao. Za njih je ta tama nešto sasvim normalno. Dora se zapravila radi te činjenice i pogleda kroz prozor. U tom trenutku ugleda na nebu jednog malog oblaka, koji je veselo lebadio i približio prozoru, baš kao da joj želi nešto reći.

Dora otvorila je prozor da ga pogleda malo bolje i u istom trenutku je imala dojam da je oblačić dotaknuo, pa ga začuđeno upita: „Znaš li ti možda što se dogodilo sa Suncem? Gdje je nestalo?“ Na njeni iznenadenje oblačić se nasmiješi i odgovori: „Sunce spava i odmara se. Strašno se umorilo od tog stalnog sijanja, pa se sad ne može probuditi. Ako ga nitko ne probudi, zauvijek će tamo ostati.“ Dora se razveseli saznavši barem da Sunce još postoji, ali u istom trenutku se rastuži, jer nije znala kako da dođe do Sunca. Oblačić je uhvati za ruku i povede sa sobom u nebo. Ja letim, iznenadeno i oduševljeno ustanovi Dora. Ubrzo su stigli do jednog velikog bijelog oblaka u čijem krilu je udobno ležalo Sunce i spavalо. Dora veselo poviknu: „Sunce, probudi se, molim te!“ I Sunce pospano otvorila oči i pogleda je. Dora nastavi uzbudeno: „Na Zemlji te trebamo, sve će izumrijeti bez tvoje topline i tvog sjaja.“

Moraš opet sjati, jer u tami ne možemo živjeti.“ Sunce se nasmiješi: „Ah, Dora hvala što si me probudila. Ne brini se, sad imam opet dovoljno snage za davanje topline. Sve će biti u redu. Do viđenja.“ I u istom trenutku na nebnu se pojavi sunčev sjaj, koji je cijelu Zemlju obasjao. Dok je Dora zadivljeno promatrala taj prizor na nebu, čula je u pozadini svoje ime. „Dora, Dora... požuri, moramo ići, zakasnit ćeš u školul!“, zvala je mama. Dora zatvorila prozor i odgovorila: „Mama, Sunce je danas posebno lijepo! Kad sam pogledala kroz prozor, tako je mračno bilo, da sam pomislila da je Sunce zauvijek nestalo.“ Baci još jedan kratki pogled prema nebu i u jednom trenu joj se učini da se mali oblačić zanjihao u znaku pozdrava i Sunce joj se nasmiješilo. I tada je Dora bila sigurna – proljeće je stiglo! ■

FRANKURT

Pokladno slavlje

U brojnim hrvatskim katoličkim misijama i zajednicama u Njemačkoj organizirana su pokladna slavlja.

U Frankfurtu je bilo posebno veselo o čemu svjedoči i prigodna fotografija.

Sreća, ljubav, intima...

Intimnost i uspješan život udvoje smatraju se ostvarenjem životne sreće. Neslučeni razmjeri internetske pornografije, ali i novi pokreti za čistom ljubavi prije braka. Što je to „World Happiness Index”, barometar za najsretnija i najnesretnija društva? Sve ljudsko streljenje za srećom ima na koncu za kršćane samo jedan cilj: Boga.

U prošlom prilogu (Kršćanske vrednote za mlade, Žz 1-2/09) bio je govor o temeljnim kršćanskim vrednotama i njihovu utemeljenju u Bibliji i crkvenoj predaji. U ovom broju osvrćemo se na opće trendove u svijetu s obzirom na vrednote, koje opet vrlo često izviru iz kršćanskih vrednota ili su im sukladne. Nekoliko znanstvenih ustanova u svijetu bavi se aktualnim trendovima kad su u pitanju želje, vrednote i druge potrebe (mladih) ljudi. Nekoliko podataka iz takvih upitnika i istraživanja trendovskih vrednota donosimo i komentiramo ovoga puta, ali samo one koji se odnose na sreću, ljubav i intimnost.

Vrlo važan vid intimnosti je snažna potreba za stupanjem u odnos s jednom izabranom osobom. Intimnost i uspješan život udvoje može se smatrati i ostvarenjem životne sreće. Čak 78% ispitanika jedne njemačke studije označuju osjećaj duboke emocionalne te stim u vezi i duhovne intimnosti krajnje važnim. U Njemačkoj intimnost zauzima visoko deveto mjesto na popisu trendovskih vrednota. Sreća, ljubav i intimnost imaju vrlo jak afinitet prema romantičnom poimanju života, što uključuje erotsku privlačnost i duboku emocionalnost. Za 64% ispitanika jedne engleske studije je ljubavni život vrlo važan ili krajnje važan. Već dvije godine raste značaj intimnosti na ljestvici vrednota: dok je 2006. za 39% ispitanika intimnost igrala posebnu ulogu, dотле je to 2008. kod 42%.

Kliko je važan život u vezi (život udvoje) kao značajka kvalitete života, pokazuje i nezaustavljeni porast internetskih portala za upoznavanje. Internet je postao i stoga masovni medij, jer je ujedno i masovni medij za upoznavanje ljudi. Jedan je internetski portal za upoznavanje ostvario dobit od nekoliko stotina milijuna dolara. U Kini je trenutno više od 64 milijuna online-samaca. U samo godinu dana ovo se tržište udvostručilo. Samo u Njemačkoj trenutno postoji preko 5000 burzi za upoznavanje. Čak 11% svih korisnika interneta u SAD

traže prikladna partnera preko interneta, a 37% samaca potvrđuju da su na internetu i zato da bi svome intimnome životu dali novi smjer.

Sreća i zamka interneta

Sreća i životna sreća znače za mnoge ljudе izravno netaknuto vezu udvoje. Ljubavni život pokazuju se sve češće kao važan gospodarstveni pokazatelj u budućnosti. Samo na Valentinovu zarade se neslučene svote novca. Oko pitanja sreće oblikovala se cijela znanost, koja pokušava izmjeriti indeks sreće ili učiti živjeti u sreći. U međuvremenu se probio tzv. „World Happiness Index”, barometar za najsretnija i najnesretnija društva.

Čim se spomenu ljubav i intimnost, tu je dakako odmah i asocijacija na seks. Čudi naime da isti postotak (64%) ispitanika drži seksualni život krajnje važnim. To dakako znaju mnoge gospodarstvene grane, jer i dalje, premda ne kao globalni trend, vrijedi deviza: „Sex sells“ (seks prodaje sve). U svakodnevnom životu ljudi seks ipak nema onako veliku ulogu, kako se to dugo smatralo. Usprkos tomu porno-industrija, koja obara sve seksualne tabue i izrabljuje ljudsku intimu, zarađuje fantastične novce, a broj internetskih pornografskih stranica kreće se trenutno oko 350 milijuna. Posao s kućnom erotikom („Erotic Home Entertainment“) također je sve veći. Upravo na prednosti ali i opasnosti interneta upozorava i papa Benedikt XVI. u svojim porucima u povodu Svjetskoga dana središta društvenoga priopćavanja. O digitalnoj odnosno o online-generaciji pisat ćešmo više u sljedećem broju, ali ovoga puta ističemo Papino upozorenje s obzirom na intimnost. Razmjena riječi i slika na internetu je često protiv ljudskoga dostojanstva. Na internetu ne bi smjelo biti mesta za se sve ono što hrani mržnju i netoleranciju, što ponizava ljepotu u intimnosti ljudske seksualnosti odnosno što izrabljuje slabe i nezaštićene. Papa je i protiv banaliziranja vrednote prijateljstva na internetu. Mnogi pritom za-

borave obitelj, susjede i njegovanje prijateljstva u stvarnome životu. Ponekad to dovodi do opsesije i samozoliranja, što je nezdravo za razvoj mladih ljudi.

Čeka li prava ljubav?

Na internetu i u životu ima međutim i posve suprotnih kretanja i pozitivnih primjera, kao što je američka inicijativa i projekt „Prava ljubav čeka“ a nevinost prije ulaska u brak kotira visoko (www.lifeway.com/tlw/; www.wahreliebewartet.de). 85 % ispitanika jedne njemačke ankete odlučuju se za romantičnu bračnu prošnjу, a 26% žena i 21% muškaraca vjeruju čak da su romantika i ljubaznost važniji nego ikada. Sve to dakako ima posljedice za društvo, potrošnju, tržiste, Crkvu i vjeru... Sreća udvoje je izazov za sve. Globalno tržište veze udvoje je mlado. Na globalnoj ljestvici želja visoko mjesto zauzima intenzivan život udvoje, partnerstvo i intimnost udvoje. Intimnost se u čitavom svijetu smatra plemenitom ljudskom vrednotom, koju treba braniti i promicati. U središtu novoga kulta sreće stoji čežnja za ispunjenijim životom udvoje. Pritom se ne radi samo o romantizirajućoj poruci, nego o konkretnom socijalnom određenju. Život udvoje daje smisao življenja većini ljudi. Sve to međutim ne mijenja previše odnos mladih ljudi u zapadnoeuropskim zemljama prema vjeri i Crkvi. U većini tih zemalja broj crkvenih vjenčanja opada iz godine u godinu. Katolički moralni pogledi na intimnost, seksualnost i bračne odnose smatraju se zastarjelima i u praksi nemaju gotovo nikakva značenja. Mladi i dalje sve ranije stupaju u seksualne odnose, a život udvoje, odnosno partnerstvo često je slobodna sporazurna veza – do neke nove veze. Vrednote i pogledi Crkva bi morala mladima današnjega vremena izreći na razumljiv i prihvatljiv način, jezikom današnjega vremena. Ne može se poreći da i ove vrednote imaju snažnu duhovnu dimenziju, da imaju duboko biblijsko utemeljenje te da zapravo predstavljaju smisao života na zemlji. Za kršćane je to konačno traženje sreće za drugim i u drugome, ali i za Bogom kao Drugim i drugaćijim, jer on je jedini izvor i darovatelj potpune sreće.

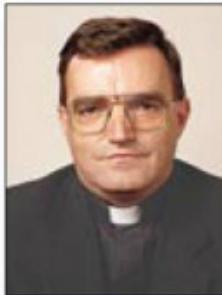
T. G.

Zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić

Roden je 20. ožujka 1949. u Rijeci, od oca Ivana i majke Dinke rođene Valković. Roditelji su mu živjeli u župi Vrbnik na otoku Krku, gdje je rastao i završio osnovnu školu. Kao svećenički kandidat Krčke biskupije završio je klasičnu gimnaziju u Pazinskom sjemeništu. Studij teologije započeo je u Rijeci, a nastavio u Zagrebu, gdje je diplomirao na Katoličkom bogoslovnom fakultetu. Za svećenika Krčke biskupije zaređen je 29. lipnja 1975. godine u Krku. Prvu svećeničku službu vršio je kao biskupski tajnik krčkoga biskupa dr. Karmela Zazinovića. Potom je od 1976. do 1978. vršio službu župnoga vikara u Malom Lošinju i upravitelja župe Čunski te upravitelja župe Veli Lošinj. Od 1978. ponovo je u službi biskupskoga tajnika. U isto vrijeme upisao je i poslijediplomski studij na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu, gdje je u jesen 1979. postigao akademski stupanj magistra teologije u dogmatskoj specijalizaciji. Krčki biskup poslao ga je potom u Rim, gdje je kao pitomac Papinskoga hrvatskog zavoda sv. Jeronima nastavio studij teologije na Papinskom sveučilištu Gregoriana i upisao studij crkvenoga prava na Papinskom lateranskom sveučilištu. Ovdje je postigao akademski stupanj licencijata iz kanonskog prava. Po povratku iz Rima imenovan je kancelarom Biskupskoga ordinarijata u Krku (1986.–1987.) i generalnim vikarom Krčke biskupije (1987.–1989.). Od 1988. do 1997. predavao je crkveno pravo i dogmatsku teologiju na Teologiji u Rijeci. Papa Ivan Pavao II. imenovao ga je 10. svibnja 1989. biskupom ko-

adjutorom krčkim. Za biskupa je zaređen 25. lipnja 1989. u krčkoj katedrali. Iste godine 14. studenoga postao je dijecezanskim biskupom krčkim.

Od konstituiranja Hrvatske biskupske konferencije (HBK) bio je u svim mandatima član Stalnoga vijeća HBK. Godine 1993. izabran je za člana, a potom predsjednika Komisije HBK za odnose s državom. Papa Ivan Pavao II. imenovao ga je zagrebačkim nadbiskupom 5. srpnja 1997. godine. Službu zagrebačkoga nadbiskupa i metropolite preuzeo je 4. listopada iste godine u zagrebačkoj katedrali. Iste je godine izabran za predsjednika HBK, a 2002. je reizabran. U travnju 2001. izabran je za prvoga potpredsjednika Vijeća biskupskih konferencijskih Europe (CCEE), a 2006. je reizabran na istu dužnost. Sudjelovao je na prvoj (1991.) i drugoj (1999.) posebnoj Sinodi biskupa za Europu u Rimu. Na drugoj je izabran i za člana Posebnoga vijeća Generalnoga tajništva Biskupske sinode za Europu. Uvršten je u Zbor kardinala Svetе Rimске Crkve na svečanom Konzistoriju u Rimu, 21. listopada 2003. Kardinal Bozanić član je Kongregacije za bogoštovlje i disciplinu sakramenata te Papinskoga vijeća za laike. Službe u HBK: član je Stalnoga vijeća HBK.

Izvor: www.hbk.hr

NAGRADNA KRIŽALJKA

Korizma

Rješenje poslati najkasnije do 30. ožujka

Mariofil Soldo	Prirodan, urođen	Početak korizme, Čista srijeda	Brzopleto	Eksplozivno tijelo	Ekaterina od milja	Ni u koje vrijeme	Ivan Čačić	Umak od rojčice	Stara jedinica duljine	Prenoćište	Trčanje	Muški roditelji svojoj djeci	Vjernik laik pomaže za vrijeme misa
Nadgrobna ploča	✓								Metak, granata				
Korizma završava na	▷								▼				
Obuća od štavljenje kože								Svada	▶				
Odjek (zvučna ...)								Potvrđena riječ	▼				
Slovenija					Grad u Turskoj Otkazivanje				Rimski: 149	▶			
					Opštiti okidač Pjevačica Suput				Strana svijeta	▼			
Tomislav Neralić			Mladen Tarbuk Glumac Caviezel						Milano	▶			
Štrojni element (brodski...)									Alkoholno piće	▼			
Glumica Ojdanić													
Premaz ... masalaca													

Temelji humane migracijske i integracijske politike

Perspektive Njemačkog Caritasa prema migracijskoj i integracijskoj politici

Piše:
Stjepan
Herceg

Njemački Caritas, dobrovorna udruga Katoličke Crkve, od svojeg nastanka prije više od sto godina, uz ostali humaitarni i socijalni rad u Njemačkoj kao i izvan njezinih granica, posebno se zauzima za strance. Caritas preko svojih ustanova i savjetovališta djelotvorno pomaže migrantima u njihovoј novoj sredini. Istovremeno preuzima odvjetničku ulogu te utječe na društvene i političke čimbenike kako bi se olakšao život migranata koji su se iz bilo kojeg razloga našli u Njemačkoj. Temelj Evandelja i socijalnog nauka Katoličke Crkve, njezin Caritas u migrantima uvijek gleda čovjeka kao sliku Stvoritelja bez ograničavanja na rasu, porijeklo, spol ili vjeru.

Migracijski val koji je prema Njemačkoj krenuo nakon potpisivanja prvog Ugovora o novačenju radne snage s Italijom 1955. godine, donio je u Njemačku u posljednjih 50 godina preko 30 milijuna ljudi. Useljavanje je doduše bilo različitog intenziteta, ali je neprekidno trajalo.

Kad je početkom sedamdesetih godina prošlog stoljeća postalo jasno da će većina migranata trajno ostati u Njemačkoj, Njemački Caritas traži da im se dodijeli trajni i sigurni boravak, da im se omogući pravo komunalnih izbora i stjecanje njemačkog, bez ujetovanja otpuštanja iz prijašnjeg državljanstva. Caritas diže svoj glas kod pooštovanja zakonskih odredbi, kod onemugćavanja spajanja obitelji, kod nemilosrdnog protjerivanja iz Njemačke čak i onih migranata koji su u njoj rođeni i odrasli. Njemački Caritas organizira i koordinira socijalne službe, najprije za strane radnike i njihove obitelji, za izbjeglice i prognanike te za Nijemce koji se nakon pada Berlinskog zida sve više vraćaju u svoju „pradomovinu“. Danas su te službe stopljene u jednu Migracijsku službu. Ta je služba podijeljena na: „Primarnu službu“ koja je namijenjena novodeseljenicima i pomaže im prve tri godine u kojima trebaju naučiti njemački i sposobiti se za korištenje svih ostalih službi i na „socijalnu službu za mlađe migrante“ koja pomaže mladima

do navršene 27. godine života. Osim toga postoje i mnoge druge službe, kao za izbjeglice i migrante koji u Njemačkoj žive duže od tri godine. U tim službama diljem Njemačke rade kompetentni socijalni radnici i radnice, često iz zemalja iz kojih dolaze i migranti. Donošenjem novog Zakona o doseljavanju koji je na snagu stupio 1.1.2005. godine Njemačka po prvi put postaje i službeno useljenička zemlja, 32 godine nakon što je bilo jasno da ona to stvarno i jeste.

Ljudi s migracijskom pozadinom

Danas u Njemačkoj živi 15,3 milijuna ili 19% cijelokupnog stanovništva koji imaju migracijsku pozadinu. Tu se radi o ljudima s različitim pravnim statusom i iz raznih zemalja. Pojam „ljudi s migracijskom pozadinom“ obuhvaća doseljene i u Njemačkoj rođene strance te one koji su uzeли njemačko državljanstvo i njihovu djecu. Više od polovice njih posjeduje njemačko državljanstvo. Osim njih u Njemačkoj prema nekim procjenama živi oko milijun ljudi bez boravišnog statusa (ilegalno).

Znajući pred kakvim se izazovima nalazi njemačko društvo i politika, Njemački je Caritas već u jesen 1999. godine ponudio svoje prve „odrednice“ pod naslovom „Podupirati integraciju – oblikovati doseljavanje“. Rasprava o doseljavanju i integraciji doseljenika i njihovih potomaka u Njemačkoj i Europi se u proteklom desetljeću naime promjenila. Političari i društvo općenito, su polako spoznali, da Njemačka kao useljenička zemlja mora uložiti više napora u integraciju doseljenika. U tijeku te rasprave, Njemački Caritas je 2008. godine odlučio ponuditi sveobuhvatni integracijsko-politički koncept. U tom konceptu pod naslovom „Zajedno živjeti - perspektive Njemačkog Caritasa prema migracijskoj i integracijskoj politici“. Time je Caritas reagirao na promjene koje su se dogodile od 2000. godine, napose u područjima prava, politike i društva. Njemački

Caritas je izradio nekoliko područja koja su bitna za integraciju i formuliрао središnje poruke, odnosno postavio bitne zahtjeve. Ta su područja: mnogostruktost (raznolikost), pravednost u šansama, obitelj, obrazovanje, obrazovanje i radno tržiste, ilegalnost i pravo.

Da zadovolji činjenicu integracije kao „općedruštvene zadaće“, Njemački Caritas naglasak stavlja na koncept „Stvoriti domovinu za sve“. Tu se crta vizija društva koje svoje temelje postavlja na priznanju (prihvatanju), jednakopravnosti i samoodređenju, i poziva sve ljudе da takvo društvo aktivno oblikuju. Preduvjet za taj i takav oblik zajedničkog života je da se prevlada kncept koji je još prisutan u glavama mnogih a temelji se na podjeli „Nijemci“ i „doseljenici“, „domaći“ i „stranci“, „večinsko i manjinsko stanovništvo“, u „mi“ i „drugi“. Treba poći od dostojanstva svakog pojedinca i stvoriti osjećaj zajedništva u jednoj mnogostrukoj zemlji. Pojam domovine Caritas u svojim odrednicama rabi kao istoznačnicu za „biti kod kuće“, odnosno pripadati društvu u kojem se živi. Njemački Caritas traži od ljudi koji žive u Njemačkoj da krenu tim putem i da porade na društvo u kojem će se stranci, kao i oni koji su primili njemačko državljanstvo i ostali Nijemci s migracijskom pozadinom, biti prihvatioci kao jednakopravni ljudi. To će se prema mišljenju Njemačkog Caritasa postići tek onda ako će svi ljudi imati ista prava participacije (sudjelovanja). Tu posebno spada pravo na komunalne izbore za koje se Njemački Caritas zauzima već desetljećima. Cilj sveukupne integracijske politike mora biti jednakopravno sudjelovanje u ekonomskom, socijalnom političkom i kulturnom životu u Njemačkoj. Njemački Caritas svojim odrednicama „Živjeti zajedno“ daje orijentaciju za društveni razvoj koja treba prevladati ono što ljudi razdvajaju i traži ono što ih spaja. U sljedećih nekoliko brojeva „Žive zajednice“ želim predstaviti osam Caritasovih poruka odnosno migracijsko-političkih smjernica.

Ne poznaje mamu

Pita učiteljica Pericu: „Ako imas 50 kuna i dobiješ od mame još 50, koliko ćeš imati?“

Odgovara Perica: „Pa 50.“

Na to će učiteljica: „Opće ne znaš matematiku?“

– Možda ja ne znam matematiku, ali vi ne znate moju mamu.

Nije moj tip

Došao prijatelj kod prijatelja u bolnicu, pa upita medicinsku sestrinu:

- Ima li moj prijatelj kakve šanse?
- Ne bih rekla. Nije moj tip.

Volim samo tebe

Žena: „Dragi, kakve ti žene volis? Lijepi ili pametne?“

Muž: „Ni jedne ni druge. Volim samo tebe, draga!“

Kuda, kuda

Muž se navečer vraća s posla i na stolu ga dočeka ženina poruka: „Mama je bolesna, odvezla sam se k njoj!“

Zatim poruka na hladnjaku: „Hrana je u frižideru, samo je podgrij u mikrovalnoj!“

Muž kreće u krevet, opet poruka: „Sanjaj o meni!“

Kad mu dojade poruke, obuče se i kreće obuvati cipelu, a u njoj poruka: „Kuda, kuda ???“

Nesretan

Nesretno oženjen čovjek vraća se kući sasvim pijan.

Žena mu otvara vrata, a on kaže: – Dakle, ja stvarno nemam sreće.

– Kako to?, odgovori žena.

– Cijelu noć sam pio da te zaboravim, a sada te vidim duplo!

Nesposoban

Dode žena s posla i dere se na muža: „Ti si nesposoban. I majka ti je nesposobna. Čitava obitelj ti je nesposobna. Kad bi se održalo natjecanje 'ko je nesposoban, ti bi osvojio drugo mjesto.'“

Muž pita: „Zašto drugo?“

Žena odgovara: „Zato što si nesposoban!“

Praktični savjeti za čišćenje

Mrlje od alkoholnih pića

Mrlje do alkoholnih pića s rublja ukloniti ćete tako da uprljano rublje najprije namočite u hladnu vodu, mrlje nasapunate i dobro istrijelete. Mrlje od crvenog vina prelijte s malo rakije i ostavite da se osuše pa operite.

Čišćenje televizora

Na ekranu televizora skuplja se i lijepi prašina koju redovito treba uklanjati. Kao sredstvo za čišćenje upotrijebite sok od limuna ili ekran prebrisište krpom navlaženom tekucinom za pranje prozora bez vode. Nakon takvog pranja Vaš će ekran privlačiti manje prašine. Važno je da upotrijebite mekanu krpku ili jelenju kožicu kako ne biste oštetili staklo ekrana.

Čišćenje aparata za kavu

Povremeno očistite aparat za kavu na način da u njega, umjesto kave, stavite malo sode bikarbune.

Pranje prozora

U posudu s mlakom vodom stavite malo octa i običnom krpom za pranje posuda operite prozore. Osušite ih papirnatim ručnikom. Prozori će se sjajiti i na njima će se skupljati manje prašine.

Pranje keramičkih pločica

Nikad ne perite pločice dok su još prekrivene parom nakon vašeg kupanja jer će na njima ostati tragovi. Operite ih tek kad se dobro osuše.

Pljesnivi plastični zastori

Ako je pljesan zahvatila rubove plastičnog zastora uz kadu, zaliđite ga vrućim mlijekom i ostavite dok se mlijeko ne ohladi. Nakon toga istrijivate pljesnive dijelove i isperite čistom vodom.

Izvor: www.uredisvojdom.com

Svinjski kotleti s pečenim grahom

Jednostavan recept za nešto „jači“ ručak u hladnim danima.

Sastojci za 4 osobe: 4 svinjska kotleta; sol; papar; 2 žlice ulja.

Za prilog: 3 žlice ulja; 2 glavice luka; 1 limenka Smeđeg graha Podravka; 2 žličice Vegete.

Priprema: Svinjske kotlete lagano potucite batom za meso, posolite, popaprite i na vrućem ulju pecite s obje strane dok ne dobiju rumenu boju.

Grah ocijedite i isperite pod mlazom vode. Luk sitno nasjeckajte i popecite na ulju, dodajte ocijedeni grah, pospite Vegetom i u tavici dobro zapecite.

Posluživanje: Uz pečene svinjske kotlete poslužite pečeni grah i zelenu salatu.

Savjet: Pečeni grah možete posuti crvenom mlijevnom paprikom i peršinom.

Izvor: www.coolinarika.com

RJEŠENJE IZ PROŠLOG BROJA

T	R	I	P	U	N	□	M	U	Č	E	N	I
R	O	M	A	▀	L	A	U	R	I	K	A	K
A	M	E	R	▀	A	▀	M	I	R	N	A	▀
▀	▀	N	A	J	▀	▀	▀	M	▀	R	N	A
V	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀
A	K	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀
K	O	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀
A	S	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀
S	P	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀
R	B	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀
O	R	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀
V	T	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀
T	I	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀
S	A	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀
E	B	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀
E	L	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀
R	A	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀
T	A	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀
A	R	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀
I	N	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀
C	O	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀
T	N	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀
A	D	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀
R	J	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀
I	E	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀
A	S	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀	▀

Nagrađen: Nikola Sarić, Lindlar

18. HRVATSKI FOLKLORNI FESTIVAL

HEUSTENSTAMM, 21. VELJAČE 2009.

HKZ Filderstadt

HKZ Sindelfingen

HKM Freiburg-Bad Säckingen

HKM Darmstadt

HKM Essen

HKM Mainz

HKM Dortmund

HKZ Esslingen

Kroatisches katholisches Jugendtreffen

Voditeljica programa
Sanja Brajković

18. kroatisches
Folklorefestival
Heusenstamm,
21.2.2009.

Na kraju su na gajdama nastupile
Tanja Maleš-Krznar i Alice Matić

HKZ Schwenningen

HKM Nürnberg

HKZ Ludwigsburg

HKM Friedrichshafen

HKM Köln

HKZ Stuttgart-Bad Cannstatt

HKM Wuppertal

HKM Offenbach